

# ROMANOS

## Yi Neczy Huidi San Pablo

### Yajnigiejx Je Mibijcpidijc Jim

### Roma

<sup>1</sup> Hich Pablo tumbich ma Jesucristo ytung. Jesucristo ti xyajñibicyich co nduna'ñich ma yi' ytung quipxy muid yi' y'apóstol ajcxy. Ti xypidägyich ma jada tung tügijp co ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc ytiy'ajt oybi.

<sup>2</sup> Dios jecy'ajty y'ayuc yajhui'my cojay ma yi' y'ayucnajtzcapxiybi ñecy co quexa'ñ anajty je Cristo ya naaxhuiñ.

<sup>3</sup> Ngapxhuäcxyich jada ayuc jadu'n nej ajt nHuindzin Jesucristo, je Dios y'ung, yma'xung'ajty ya naaxhuiñ. Hue' yi' ñinïcx paty ma ytaj. E yi' ytaj je rey David je' ymij'ap'ajti ymijteedy'ajti.

<sup>4</sup> Per Jesucristo ti paady ma Dios yi' yjihui'ñ ymic'ajt. Co Dios yajjugypijcy y'ung ma anajty ti y'ögy muid yjihui'ñ ymic'ajt, chi ti yajnejhuïy anajty je naaxhuiñyjäy co Jesucristo hue' je' Dios y'ung, huidibi muid huädz yjot huädz yhuinma'ñ, etz nañ ymuid Dios yjihui'ñ ymic'ajt.

<sup>5</sup> Co Dios yajjugypijcy Jesucristo ma anajty ti y'ögy, chi mijmay'ajt tuñ muid ich ajt ycixpi. E nañ muid Jesucristo ycixpi Dios ti xyajñibicyich co ngapxhuäcxibich yi' y'ayuc ytiy'ajt ma yi' mayjäy ajcxy ma tüg'óciy naax cajp, jigix jëbi mayjäy mibijccixy e nañ capxymidoogixy Jesucristo.

<sup>6</sup> E miich ajcxy huídibi tzínaayb jím ma yí cajp huídibi xíjip Roma, nañ jadu'n Dios miich ajcxy ti xyhuin'ijxcixy jëbi ajcxy Jesucristo xyjäy'adyii.

<sup>7</sup> Jada necy nguejxypich ma miich ajcxy nidüg'óciy huídibi jím yajpatcixp ma yí cajp huídibi xíjip Roma. Dios miich xychojccixp xyjihuiygixp, e nañ Dios ti xyhuin'ijxcixy jaydëbi yí xyjäy'adyii, etz nañ jaydëbi mdzínaaygixy müd huädz mjot huädz mhuinma'ñ. Huen ñich ajt nDios Teedy etz ajt nHuindzin Jesucristo may'ajt oy'ajt tunipy müd miich ajcxy etz nañ xyajjotcugihuip ajcxy.

*Pablo nícxy mibijcpidijc cogapxihua'ñ jím Roma*

<sup>8</sup> Tim jayijp nyajnajxpich jäygidaacin ma Dios, müd Jesucristo yxií, co miich ajcxy ti mmibijccixy Jesucristo. Mayjäy ma nidüg'óciy naax cajp ti nejhuiygixy jadu'n nej miich ajcxy ti mmijpidaaccixy Jesucristo.

<sup>9</sup> ñich tumbich cixyjot huinijot ma Dios ytung, co ngapxhuäcxyich Dios y'ayuc ytiy'ajt müd Jesucristo ycixpi. Dios yí' tiy'ajt yegip jadu'n nej jabom jabom Dios nmibijctzooyich müd miich ajcxy ycixpi.

<sup>10</sup> Dios nmibijctzooybich pen yí' jadu'n tzojcp co jëbi nnícxyich cham tiempo jím ma miich ajcxy myajpaady. Canaag'oc ñich miich ajcxy nícxy nja'ixaangixy, e ca' y'oyíy nej nícxibich.

<sup>11</sup> Ooy njanijot'atyich co ñich miich ajcxy nícxy n'ixaangixy, jaydëbi ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc ma miich ajcxy müd Dios yjihui'ñ ymic'ajt, e nañ ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc ma miich ajcxy jaydëbi tiydudägy mmibigipy ajcxy Jesucristo.

12 Pen oyɨyb nej nícxibich ma miich ajcxy myajpaady, chi jébi njotcugihuɨbyich co anajty n'ixyich nej miich ajcxy mibijccixy Jesucristo, e nañ jaydébí mjotcugihuɨpy miich ajcxy co anajty m'ijxcixy nej ïch nmibicyich Jesucristo, e jadu'n nayyajjotcugɨyim miñ xyɨpy.

13 Ndzojcyɨich co miich ajcxy mnejhuɨhuɨpy co canaag'oc ti njapídägyich nhuinma'ñich co anajty nnicxa'ñich ma miich ajcxy myajpaady, e ca' y'oyɨy nej nícxybyich. Njijp'ijxypich co oyɨhuɨp jadachambi tiempo jadu'n nej jébi nnícxybyich jim ma miich ajcxy. Com njacyaj'ixpigaamybich miich ajcxy, e nañ njacyajmibigaamybich ajcxy Dios y'ayuc. Tim jadu'n nej nduñich canaag agajp ma chinaaygixy yi jacjadyii jäy huɨdibi ajcxy ca' yjudíojäyity.

14 Dios jadu'n xyajníbjcich jada tung, paady copicy co ngapxhuäcxibich yi' y'ayuc ma tüg'óciy jäy, etz majaty naax cajp. Ngapxhuäcxamybich Dios y'ayuc ma yi jäy ajcxy huɨdibi griego ayuc cápccixp, etz ñan ma yi jäy ajcxy huɨdibi ca' griego y'ayuc capccixy. Ngapxhuäcxamybich Dios y'ayuc ma yi ixpicy jäy ajcxy, etz nañ ma yi jäy ajcxy huɨdibi ca' y'ixpicyity.

15 Paady ycixpi ooy ndzachcapxhuäcxa'ñich Dios y'ayuc ma miich ajcxy huɨdibi yajpatp jim Roma nañ jadu'n.

### *Je ayuc tɨy'ajt oybi*

16 Ca' nmidzo'ydunyijich Cristo y'ayuc ytɨy'ajt. Com je' jada je oybi ayuc huɨdibi tsoon ma Dios, ymɨd yi' Dios ymíc'ajt jigix jébi tüg'óciy jäy ajcxy paadipy pocy huinmeecxin, pinjaty cöbigaamb



ajcxy ni ti ayuc m̄id huaad adzohuimbidiꝑ Dios m̄id ajcxy yꝑocy ycixꝑi.

21 Com ñejhuiꝑb ajcxy co ji Dios yajpaady, e ca' ajcxy ojadajtcixy ca' ajcxy huindziḡiꝑyꝑixy Dios. E nañ ni ca' ajcxy yajnaxy Dioscojuyip ma Dios. E nañ jadu'n ajcxy ñaybidáaciḡixy amij agix, yhuinma'ñ ixtaayḡixy huidibi ca' ytiy'ajtity. Yajtigooyi ajcxy Dios ytiy'ajt ma ajcxy yjot yhuinma'ñ, e nañ m̄id'ajtcixy tzuuhuinma'ñ.

22 Yi jadu'mbi jāy ajcxy hue' yhuinma'ñ pidaaccixy co ajcxy ooy ycohuinma'ñity, co ajcxy ooy y'ixꝑicyity, e ca' yjanchity, tzuu huinma'ñ ajcxy ym̄id.

23 Ma yjapadyii ojadajtcixiꝑy huindziḡiꝑyꝑixy Dios huidibi ym̄ic'ajtin y'oy'ajtin ca' ycixiꝑy ytiꝑoyiꝑy nimina. Chi ajcxy yajtigach yjot yhuinma'ñ, e huindziḡiꝑyꝑixy jāy y'ahuinax e jāy ajcxy yjugy'ajtin etz y'oy'ajtin cixaamb tigoyaamb. Ixti m̄iꝑpidaaccixy nañ jadu'n joon y'ahuinax, iyujc y'ahuinax etz tza'ñ y'ahuinax.

24 Co jāy ajcxy jadu'n ytundigoy, paady Dios ñajtz'ixiꝑin ajcxy, huen tundigooyḡixy nej anajty ci'm jibichuinma'ñ nijot'ajtcixy. Ñaymidundiḡooyiḡixy ñin̄icx miñ xyiꝑy huidibi janch oy midzo'yduuni.

25 Ma yjapadyii ixꝑiꝑy m̄iꝑpidaaccixy je tiy'ajt tiydudägꝑi nej Dios ti yecy, huin'it ajcxy m̄iꝑpidaaccixy an̄i huidijaty jāy ti cojy ti macxy. Ma yjapadyii ixꝑiꝑy huindziḡiꝑyꝑixy Dios, huidibi ci'm ti yajcojtäy tüg'ócy tijaty ji yajpaatp, huin'it ajcxy huindziḡiꝑyꝑixy jāy y'ahuinax joon y'ahuinax, etz iyujc y'ahuinax huidijaty ca' ti

mic'ajt m̄id̄ity. Cop̄icy n'ojadajtim ngōmaayim Dios huinix̄i huin̄it̄iempo. Amén.

26 M̄id̄ co jāy ajcxy tzachhuindziḡiyḡixy jāy y'ahuinax etz jactijaty ahuinax, paady yc̄ixpi Dios ajcxy ñajtz'ix̄iyii, chi ajcxy tunḡixy ȳi j̄ib̄ic-huinma'ñ hūidibi c̄i'm ñijot'ajtc̄ixyp hūidibi oy ym̄idzo'yduuni. Tōxyjāy ajcxy ma yjapadyii chináayḡixipy tudāgy m̄id̄ ñāy, chi ajcxy ñaym̄idd̄tzináayiḡixy e ñaym̄idd̄tundiḡooyiḡixy actōxyjāyd̄ijc.

27 Yēyd̄ijct̄ijc ajcxy nañ jadu'n ñaym̄idd̄tundiḡooyiḡixy miñ xȳipy. Ñaym̄idd̄zináayiḡixy ma yjapadyii ixyipy chinaayḡixy m̄id̄ tōxyjāy ajcxy, huin'it ytundiḡooyiḡixy ma Dios yt̄iy'ajt. C̄i'm nijot'ajtc̄ixy j̄ib̄ic-huinma'ñ hūidibi oym̄idzo'yduuni, yp̄at̄c̄ixipy ma ajcxy ñin̄ic̄x je tzaachyp̄i hūidibi Dios yp̄idacpy m̄id̄ ȳi ajcxy yp̄ocy yc̄ixpi.

28 Co ȳi jāy ajcxy jadu'n c̄i'm yhuinma'ñ ti p̄idaacc̄ixy co ca' yajm̄ij'ada'ñ Dios, paady yc̄ixpi Dios ñajtz'ix̄iyii ajcxy. Huen tim tunḡixy hūidibi ajcxy c̄i'm ñijot'ajtpy, hūidibi Dios ca' jāygid̄āgy.

29 Jāy ajcxy ooy mij̄ j̄ib̄ic-huinma'ñ canaagnax nijot'ajtc̄ixy; yēyd̄ijct̄ijc ooy ajcxy j̄ib̄ic-huinma'ñ tunḡixy; ooy ajcxy migapxt̄igoy tōxyjāy ajcxy; ooy ajcxy adzojcc̄ixy comeeñ'ajt̄in; ooy mi'ijxt̄inaayḡixy ym̄igūgt̄ijc; ca' ajcxy ym̄igūḡ ixaanḡixy; ooy ajcxy yjāyyaj'ōcc̄ixy; ooy ajcxy chiptunaanḡixy; ca' ajcxy ycapxym̄idohuaanḡixy; ooy ajcxy ym̄igūḡ huin'inḡixy; ooy ajcxy ypiit̄zcapxc̄ixy; ca'p ajcxy ym̄igūḡ ixaanḡixy.

30 Jāy ajcxy ooy nigapxy ni'oj̄iy ym̄igūgt̄ijc;

ca' ajcxy ixaangixy Dios; ca' ti jäygidaccixy; ooy ajcxy amij agix ñayjihuiyigixy; ooy ajcxy ci'm ñaygömáayigixy; ooy ajcxy cojy macxy jibic-huinma'ñ, ca' ajcxy capxymidoogixy ytaj yteedy.

<sup>31</sup> Jäy ajcxy ca' y'ayuc-huinjihuiyigixy; ca' ajcxy cuydungixy yci'm'ayuc; ca' ajcxy ni pin tzojccixy jihuiyigixy; ca' ajcxy ni pin pa'ayoogixy.

<sup>32</sup> Jadayaabi jäy ajcxy ñejhuiyb co Dios ti cojy ti macxy ycötujcin co pinjaty tundigooyb jadu'n miid Dios ytiy'ajt, tigooyip ajcxy yjugy'ajtin. Oy iyxipy yi jäy ajcxy janejhuiyigixy co padaangixy y'o'cin, huin'it ajcxy jactimtungixy jibic-huinma'ñ, e nañ jadu'n jotcujc ajcxy co jac pinjaty jibic-huinma'ñ tungixy.

## 2

### *Dios tıydumb jadu'n nej yi' tzocy*

<sup>1</sup> Paady co miich migüg m'ix'ixy mba'ixy ti ytumyib, ti migüg ycapxyp ti anajty pocy mnaymöyii, oy iyxipy ypinjäy ñejpyjäyity. Miich ooy ti pocy m'ixy ma huing jäy, e nañ jadu'n miich ooy mij mdundigoy, tim jadu'n nej yi' ajcxy ytundigooygixy.

<sup>2</sup> Nejhuiyim co Dios tudägy ytuñ co tzaachytuñ tüg'óciy pinjaty tundigooyb.

<sup>3</sup> E miich co migüg m'ix'ixy mba'ixy ti ytumyib ti migüg ycapxyp, nañ jadu'n miich Dios xy-chaachytuna'ñ. ¿Nej mdijy mdzögip co anajty Dios xytıyduna'ñ?

<sup>4</sup> ¿Nej ca' mjäygidägy nej Dios mij ooy may'ajt oy'ajt ti tuñ miid miich, nej ooy mij ti xypa'ayoy, mij ti xymimecxtucy? ¿Nej ca' mnejhuiy co Dios

mij ooy xypa'ayoy xymimecxtucy, jigix mjothuim-bidi'py nej mdundi'goy ma Dios ytiy'ajt?

<sup>5</sup> Miiid co ooy mjothuun'ity mgöjuun'ity, ca' ajcxy mjothuimbida'n, ca' ajcxy m'ixmadza'n nej ajcxy mdundi'gooygixy. Paady ycixpi Dios hu'idibi tudägy tumb nig'i miich yi' ooy mij xychaachytuna'n co anajty xii tiempo ycixy ytigoy, e Dios chaachytunamyb jäy ajcxy miiid ypocy ycixpi.

<sup>6</sup> Co anajty Dios tiyduñ yi naaxhuiñ jäy, chi yanjig'idagihua'n nidüg nidüg nej anajty ti chinäy.

<sup>7</sup> Nijëjity jäy ajcxy oyjot oyhuinma'n tungixy jabom jabom, yjijp'ijxpy ajcxy co Dios oybi ymöhuaanigixy, nañ yjijp'ijxpy ajcxy co Dios ycömayi'yb, yjijp'ijxyp ajcxy yjugy'ajt'in hu'idibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina. Yi jadu'mbi jäy Dios ymöhuaamyb jugy'ajt'in hu'idibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina.

<sup>8</sup> Per Dios chaachytunamyb mijcajee yi jäy ajcxy hu'idibi ca' ycapxymidohuaangixy, hu'idibi ca' cuydungixy Dios ytiy'ajt, hu'idibi ajcxy tumb jibic-huinma'n.

<sup>9</sup> Ayo'n tzaachypi ypadamyb tüg'óciy jäy ajcxy hu'idibi jibic-huinma'n ti tuñ. Nañ jadu'n miich judío'jäy ajcxy tim jayijp mbadaangixy tzaachypi, pen mdundi'gooygixp, e chiini yi jacjadyii jäy padaangixy tzaachypi, pen tundi'gooygixp.

<sup>10</sup> Tüg'óciy pinjaty oyjot oyhuinma'n tungixp, Dios ymöhuaamyb yi' ajcxy oy'ajt'in, nañ cömayaanip yi' ajcxy Dios, etz nañ yajjotcugihuib ajcxy. Tim jayijp yi judío'jäy pada'n ajcxy oybi, etz jac'axam yi jacjadyii jäy ajcxy.

<sup>11</sup> Dios ca' tiyduna'n jäy ajcxy huin'ijxpety, quipxyjaty tiyduna'n nidüg'óciy jäy ajcxy.



12 Nidüg'óciy jäy ajcxy huídibi tundigooygixp, Dios yajtigoyaanip ajcxy yjugy'ajtín. Yi jäy ajcxy huídibi ca' miídity Dios ycötujcín huídibi cojaayip, Dios yajpocycähuaanip ajcxy, com ymiid ajcxy Dios ytiy'ajt ma yjot yhuinma'ñ. Yi jäy ajcxy huídibi miid Dios ycötujcín cojay, Dios yajpocycähuaanip ajcxy miid yi' ycötujcín huídibi cojaayip.

13 Yi jäy ajcxy huídibi nigoob amido'ijtp co yajcapxy Dios ycötujcín, e ca' ycapxymidoogixy, ca' ycöbígáñyii Dios jadu'n nej jihuüy ytudägyjäyity. Yi jäy ajcxy huídibi capxymidoob Dios ycötújcin, Dios cöbígaaanip co ajcxy ytudägyjäyity.

14 Yi jäy ajcxy huídibi ca' miídity Dios ycötujcín huídibi cojayip, co ajcxy nijot'ajtcixy oyjot oyhuinma'ñ jadu'n nej Dios tzocy, jadu'n nipaady nej jihuüy ajcxy miídity Dios ycötujcín.

15 Co je jäy ajcxy oyjot oyhuinma'ñ tungixy, huin'it yajniguëxíccixy co ajcxy ymiid Dios ycötujcín ma ajcxy yjot yhuinma'ñ. E co paatcixy jibic jot jibic-huinma'ñ, huin'it jibic ñayjihuiyigixy. E co patcixy oyjot oyhuinma'ñ, huin'it ooy oy ñayjihuiyigixy.

16 Jada je'du'n je jemybi oybi ayuc huídibi ngapx-huäcxypich co miinip je xii je tiempo co Jesucristo, miid Dios ycötujcín, tiydunip tüg'óciy jäy ajcxy nej anajty yjot yhuinma'ñ ajcxy miídity, tüg'óciy pinjaty ti tuñ ayüch ameech tijaty.

### *Je Dios ycötujcín huídibi Moisés yjay jecy'ajty*

17 Miich ajcxy huídibi minamb co mjudíojäyity, miich ajcxy mmijpidaaccixyp Dios ycötujcín, je jecyip huídibi jaybetyip. Miich ajcxy mnaygömáayigixy co miich ajcxy Dios xyjäy'adyii.

18 Miich ajcxy mnejhuuyb nej Dios tzocy nej huaad mjäy'ajtcixy. E nañ ti m'ixpicxy Dios ycötujcïn huidibi ti xyajnejhuuygixy huidibi tiy'ajt jac'oyip.

19 Miich ajcxy minamb co janch janch co miich ajcxy Dios ytiy'ajt myejci ma yi jäy ajcxy huidibi ca' Dios ytiy'ajt m#dity, jadu'n nipaady nej jihuüy tüg huintzpi mhuijtzoyö, e nañ jadu'n nipaady nej jihuüy mgodixy je jäy ajcxy huidibi agootztuum tzinaayb.

20 Miich ajcxy judíojäy myaj'ixpijcpy yi jäy ajcxy huidibi ayoob, huidibi ca' ti tiy'ajt nejhuuygixy, e mgapxhuijy yi jäy ajcxy huidibi ca' yhuinma'ñymejtcixy. Miich ajcxy minamb co m'ayuc etz mdiy'ajt mbaatcixy ma Dios ycötujcïn huidibi jaybetyip.

21 Miich ajcxy myaj'ixpijcpy jacjadyii jäy ajcxy Dios ytiy'ajt. ¿Nej co ca' ci'm mguydungixy nej ti myaj'ixpijccixy? Myaj'ixpijcpy ajcxy jacjadyii jäy co ca' huaad ymeetzcixy, e miich ci'm ajcxy meetzp.

22 Miich ajcxy myaj'ixpijcpy jacjadyii jäy co ca' huaad migapxtigoy töxyjäy ajcxy, e ¿miich ajcxy nej co mmigapxtigooygixy töxyjäy ajcxy? Miich ajcxy ci'm minamb co ca' huaad yajhuindzigiy tzaaboch quipychech, e miich ajcxy ci'm mdzachmeech je meen ma je tzajptijc ma je quipychech y'ity.

23 Miich ajcxy mdzachnaygömáayigixy co mguydungixy Dios ycötujcïn. Miich ajcxy m'ixtijy Dios miid co ca' ajcxy mguyduni yi' ytiy'ajt.

24 Paady jadu'n jaybety miiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymina'ñ: “Com co miich ajcxy mdundigooygixy, paady ycixpi yi jacjadyii jäy

ajcxy nigapxy ni'ojïy Dios yxii.”

<sup>25</sup> Co ajcxy mguyduunip Dios ycötujcin, huin'it Dios xytunipcuendi co miich ajcxy mïidity je tiy'ajt ma mninïcx co Dios xyjäy'adyii. Co ca' ajcxy mguyduunip Dios ycötujcin, huin'it Dios ca' xytunipcuendi co miich mïidity je tiy'ajt ma mninïcx co Dios xyjäy'adyii. Jadu'n nipaady nej jihuïy ca' mdiy'ajttïyity.

<sup>26</sup> Co yi jacjadyii jäy ajcxy huïdibi ca' mïidity tiy'ajt ma ñinïcx, e cuyduni ajcxy Dios ytïy'ajt, jadu'n nej ajcxy ytïy'ajttïyity.

<sup>27</sup> Yi jacjadyii jäy co ajcxy cuyduñ Dios ytïy'ajt, yi' ajcxy capxpaady'idipy ma Dios. E miich ajcxy judíojäy mbocycähuip miich ajcxy, oy miich ajcxy mjamïidity ixyipy Dios ycötújcin huïdi cojaayip, pen ca' mguydungixy.

<sup>28</sup> Je ijxpejt janchypi co pinjaty Dios yjäy'ajtyp, canan je' je ijxpejt huïdibi ymïd ma ninïcx. E nañ jadu'n canan je' je tiy'ajttïhuï cötujcin huïdibi jäy cuydun jecy'ajty.

<sup>29</sup> Je ijxpejt janchypi co pinjaty Dios yjäy'ajtyp, je' je' je ijxpejt huïdibi ymïd ma yjot yhuinma'ñ, je oyjot oyhuinma'ñ huïdibi ymïd, je ijxpejt co je Espíritu Santo ti yajhuächyï yjot yhuinma'ñ, canan je' je tiy'ajt co ti cuyduñ je jecyip cötujcin huïdibi cojay ijtp. Yi jadu'mbi jäy ajcxy cömay'idipy ma Dios, e ca' ycömay'ida'ñ ma jäy ajcxy.

### 3

<sup>1</sup> Pen tiy'ajt jadu'n nej nmïna'ñich, ¿ti jäygidaacin yi judíojäy ajcxy ymïd ma Dios huïdibi yi jacjadyii

jäy ajcxy ca' m̄id̄ity? ¿Ti jäy gidaacin ajcxy ypatpy co ajcxy m̄id̄ity tiy'ajt ma ñin̄icx co Dios yjāy'adyii?

<sup>2</sup> Yi judío jāy ooy canaagnax oy'ajtin jam̄id̄ity. Tim jayijp Dios yajn̄ibijci ajcxy yi' ycōtujcin yi' y'ayuc hūidibi cojaayip.

<sup>3</sup> ¿Nej mdijy co Dios ca' cuyduna'ñ yi' y'ayuc m̄id̄ yi judío jāy ajcxy m̄id̄ co nijējity judío jāy ca' cuyduñ yi' ycōtujcin?

<sup>4</sup> Dios ca' jadu'n huinma'ñ m̄id̄ity nej jāy ajcxy huinma'ñ m̄id̄ity. Oy ixypy nidüg'óciy jāy y'an̄idaaccixy, Dios ca' y'an̄idāga'ñ nimina. Paady jadu'n jaybety miñ ma Dios y'ayuc co David jadu'n ymina'ñ:

Ñejhuñhuipy jāy ajcxy co miich, Huindzin Dios, tudāgy mguyduñ yi' m'ayuc. Ca' huaad pinjaty ymina'n̄ip co ca' miich mguyduñ yi' m'ayuc.

<sup>5</sup> Pen Dios cōmaybidzimipy m̄id̄ ajt nbocy ycixpi, ¿nej tiy'ajt jadu'n nej jāy yminaangixy co Dios ca' oy ytuñ, co xychaachytuunim m̄id̄ ajt nbocy ycixpi?

<sup>6</sup> Ca' yjadu'n̄ity. Co ixypy yjadu'n̄ity, Dios ca' yi' tiydunipy naaxhuiñjāy m̄id̄ ajcxy ypocy ycixpi.

<sup>7</sup> Co ixypy ytiy'ajtity jadu'n nej jāy yminaangixy co Dios ooy yjotujcity co ca' xychaachtunipyich m̄id̄ nbocyich ycixpi, jac'oy co ixypy ndundigooyich, jigix Dios janch ycōmaybidzimipy.

<sup>8</sup> Jac'oy ixypy nm̄inaanim: “Tzoc tundigooyim jigix jēbi Dios cōmay ypidzimipy.” Ixti nijējity jāy ti xyñihuambetyich co ñch jadu'n ti nm̄ina'ñich. Ca' jadu'n nm̄ina'ñich co Dios jāy tzaachtunipy ninigoob. Dios chaachtunipy pocyjāy ajcxy, com paatip ajcxy jadu'n yi' tzaachypi.

*Nidüg'óciy #ch ajt nbocym#dity*

<sup>9</sup> ¿Nej janch jadu'n co #ch ajcxy huidibi judíojäy, jac'oyjäy #ch ajcxy ca'ydi yi jacjadyii jäy ajcxy? Ca' yjadu'nity, ca' #ch ajcxy njac'oyjäyity. Com ti jayijp nyaj'ixpicyich co tüg'óciy jäy ajcxy yajpaady pocym#d, yi judíojäy, etz nañ jadu'n jacjadyii jäy ajcxy.

<sup>10</sup> Com jadu'n jaybety miiñ ma Dios ñecy ma jadu'n ymina'ñ:

Ca' ji ni tüg jäy tudäcpy, ni tüg.

<sup>11</sup> Ca' ji ni pín huidibi huinjihu#yib Dios ytíy'ajt. Ni pín huidibi ixtaayb Dios ytíy'ajt.

<sup>12</sup> Nidüg'óciy jäy ti ixmajtzcxixy Dios ytíy'ajt. Quipxy ycapxy ajcxy ytumyb co ytundigooygixy. Ca' ji ni pín, pín huädz oy yjot oy yhuinma'ñ tumb, ca' ji ni tüg.

<sup>13</sup> Yi jäy ajcxy ooy ycapxtigooygixy, oy ajcxy yhuin'#ñ m#d y'ayuc. Jadu'n ajcxy yöcpajc nipaady nej tüg öcpi jut huidibi ahuädz. Ooy ajcxy yajtzachiy m#d y'ayuc jadu'n nej jihu#y tza'ñ chüch.

<sup>14</sup> Ooy ajcxy ycapxtigooygixy. Ooy ajcxy jibic ayuc capxcixy.

<sup>15</sup> M#d yinjaty huenjatypi ayuc, mic'amy ymigüg yaj'o'ccixy.

<sup>16</sup> Ma ajcxy yhu#dity ooy midundigooygixy ymigüg, e nañ yecy ajcxy tajin mayin.

<sup>17</sup> Ca' ajcxy nejhu#ygixy nej huaad chinaaygixy jotcujc, ca' ma ti tzip ti capxy.

<sup>18</sup> Ni cahuinmaaygixy nej Dios tzigíyigixipy.

<sup>19</sup> Tüg'óciy ayuc ycojaayity ma Dios ycötujcin necy, mic'ajt m#dpi m#d yi jäy ajcxy huidibi

yajmij'ajtp je cötujcin. Dios ti pidägy yi' ycötujcin, jaydëbi pinjaty tundigooyb, huaad ca' ti anii tuñ ma Dios. Dios ytiydunipy tüg'óciy jäy ajcxy miid yi' ycötujcin.

<sup>20</sup> Dios ca' capxpada'ñ co ytudägyity, miid co ti cuydunyii ycötujcin. Dios ti pidägy ycötujcin jaydëbi nejhuñyim co ajt nbocymiidity.

*Yi alma nidzocin, hue'yajpaady miid mibijcin*

<sup>21</sup> Jadachambi Dios xyajnejhuñyim jemybi tiy'ajt jadu'n nej tudägy'ajtin jëb nbaatim ma yi', e jada jemybi tudägy'ajtin tiy'ajt, ca' yi' yjadu'nity nej yi' tiy'ajt huidibi yajpatp ma Dios ycötujcin jecy'ajtpyi. Per yi' Dios y'ayucnajtzcaxñybi ñecy etz Dios ycötujcin necy yejc tiy'ajt jecy'ajty co Dios yymöhuaanim tudägy'ajtin.

<sup>22</sup> Jadu'n Dios yaj'ahuimbidaangixy tudägy tüg'óciy jäy huidibi mibijcp Jesucristo, ca' ñejity pinjäy ajcxy, pen judíojäy o pen ca' judíojäy ajcxy.

<sup>23</sup> Com nidüg'óciy naaxhuiñjäy ti ytundigooygixy. Ni tüg jäy yhuädz'ajtin ycanaybadyii miid Dios yhuädz'ajtin y'oy'ajtin.

<sup>24</sup> (Miid co nidüg'óciy jäy ytundigooygixy), paady ycixpi Dios mijmay'ajt mij'oy'ajt tuñ ninigoob miid tüg'óciy jäy ajcxy, e Jesucristo ti cojuydäy tüg'óciy ajcxy ypocy, e jadu'n yaj'ahuimbity tudägy nidüg'óciy jäy ajcxy huidijaty mibijccixp Jesucristo.

<sup>25</sup> Dios yquejx y'ung ya naaxhuiñ, jaydëbi huinmecxip jäy ajcxy ypocy, miid co Jesucristo ti y'ögy miid ajcxy ypocy ycixpi. Dios yhuinmecxip jäy ajcxy ypocy co ajcxy mibigipy Jesucristo. Jayijp ca'ni anajty Jesucristo miñ ya naaxhuiñ, Dios

ooy mímecxtujcy jáy ajcxy, ca' anajty mîdity jotcöduuyb jáy ajcxy ypocy.

26 Jadachambi xii tiempo Dios ti yaj'oyïy jadu'n nej jëb huinmeecxipy jáy ajcxy ypocy, e jadu'n yaj'ahuimbip ajcxy tudägy ma yi' yhuinduu. Jadu'n Dios tuñ jigix ñiguëxigipy co Dios tudägy yi', e tudägy'adaamni yi', co cöbicy jáy, yi' pinjaty mibijcp Jesucristo.

27 ¿Ti huaad jáy ajcxy tungixy huïdibi jëbi mîd ñaygömayïyb ma Dios? Ca' ni ti. ¿Na'amy co yjadu'nity? ¿Nej jëbi ajcxy ñaygömayïyb mîd co yajmij'ajtcixy Dios ycötujcïn? Ca' yjadu'nity. Ca' huaad ñaygömáygixy ci'm, com Dios ti yaj'ahuimbity jáy ajcxy tudägy huïdibi mijpidacp Jesús.

28 Paady nmîna'ñich co jáy ajcxy y'ahuimbity tudägy co ajcxy mibicy Jesucristo, e canan co janch ypaad jacuydungixy canaag cötujcïn.

29 ¿Nej miich ajcxy mdijcixy Dios ytuñ mîd ac yi'yi judíojäy ajcxy, e ca' jacmîd pinjaty? Ca' yjadu'nity. Dios tuumb mîd janch nidüg'óciy jáy ajcxy.

30 Ji tügpajc Dios, e yi' tú'ciy ytuñ mîd judíojäy, etz nañ jadu'n jacjadyii jáy ajcxy. Dios yaj'ahuimbijtaayb tudägy nidüg'óciy jáy ajcxy co ajcxy mibijccixy Jesucristo.

31 Co jadu'n nbaatim ndudägy'ajtïn mîd co nmibijcim Jesucristo, ca' nmînaanim Dios anajty yi' ycötujcïn je jecyïp nyajcödigooym. Hue' janchtiy ñigi anajty nmic'ajtmooyim Dios ycötujcïn.

## 4

*Je ijxpejt huidi Abraham yejc*

<sup>1</sup> ¿Nej n'ocmīnaanīm? ¿Ti oybī tī paady ma Dios je Abraham iich ajt nmīj'ap nmījteedy?

<sup>2</sup> Co ixyipy Dios Abraham tudägy tī ixy, mīid co oybī tī tuñ, jēbī Abraham ixyipy ñaygōmayii. Per ca' huaad cī'm ñaygōmayii ma Dios.

<sup>3</sup> Jadu'n jaybety ymīiñ ma Dios ñecy ma jadu'n ymīna'ñ: “Abraham ymījpīdaaci Dios, e paady Dios jadu'n cōbījcy Abraham jadu'n nej tūg tudägyjāy.”

<sup>4</sup> Je jāy huīdībī ymuju'ñ patp mīid ytung ycīxpi, jada meeñ huīdībī ymuju'ñ'ajtpy ca' nīgoo ñīmōyīi, hue' tīm paatīp jadu'n mīid ytung ycīxpi.

<sup>5</sup> Yī jāy huīdībī ca' jījp'ixy co tudägy'ajtin pada'ñ ma Dios mīid oy'ajtin ycīxpi huīdībī ytumyb, jēyī ymībījcpy ymījpīdacpy co Dios yaj'ahuimbīda'ñyīi tudägy. Yī jadu'mbī jāy tudägy'ajtin ypadamy mīid ymībījcin ycīxpi.

<sup>6</sup> Jaybety ymīñ ma Dios ñecy co je David jecy'ajty nīmīydacy tūg jāy huīdībī ooy anajty jotcujc ñayjīhuīyīi mīid co Dios tī y'ixyīi jadu'n nej jīhuīy ytudägyjayīty mīid ymībījcin ycīxpi, e ca' nīmīnaanīm mīid oyjāy'ajtin ycīxpi huīdībī ytumyb.

<sup>7</sup> David jadu'n ymīnañ:  
Jotcujc je jāy ajcxy huīdībī ypocy tī yhuīnmeccxyīi,  
huīdībī ypocy tī yajtigoyīi.

<sup>8</sup> Jotcujc je jāy huīdībī Dios cōbījcpīp jadu'n nej jīhuīy ca' ypocy ymīdīty.

<sup>9</sup> ¿Nej janch tīy'ajt jadu'n co jada jotcujc'ajtin huīdībī David ñīmīydac jecy'ajty, co ac yī judīójāy yī' ajcxy padaamb huīdījaty mīid tīy'ajt ma ñīnīcx



co Dios yjây'adyii? Ca' yjadu'nîty, yî jacjadyii jäy nañ jadu'n yî' ajcxy padañ jotcuyc'ajtîn. Ti nmináangixyich co Abraham ymibijci Dios, e Dios ycöbijci jadu'n nej jihuïy ytudägyity.

<sup>10</sup> ¿Nej mdijy Dios ycöbijci Abraham jayijp ca' anajty yajtiy'ajttïyñi? o ¿ti anajty yajtiy'ajttïy? Dios ycöbijc Abraham jadu'n nej jihuïy ytudägyjäyity ca'ni anajty pidacy tiy'ajt ma ñinïcx co Dios yjây'adyii.

<sup>11</sup> Jayijp anajty Abraham ti mibicy Dios, e ti anajty Dios ycöbigyii. Jac'axam Dios Abraham je cötujcîn mooy co huen tiy'ajttïhuipy y'ung etz y'ap y'oc. Je' je' iixpejt'ajtp co Dios anajty jayijp ti ycöbigyii jadu'n nej jihuïy ytudägyjäyity, ca'ni anajty ymöyii cötujcîn. Co Dios jadu'n ytuñ miid Abraham jadu'n nipaady nej jihuïy Abraham nmijteedy'ajtm ïch ajt nidüg'óciy huïdibi cham mibijcp Jesús.

<sup>12</sup> Abraham nañ jadu'n ñimijteedy'ajtyp yî judíojäy huïdibi mibijcp mijpidacp Dios tim jadu'n nej yî' mibicy anajty Dios, jayijp ca'ni anajty miidity tiy'ajt ma ñinïcx co Dios yjây'adyii. Jadu'n nipaady nej jihuïy Abraham ca' nimijteedy'aty yî judíojäy huïdibi ca' mibicy Dios.

*Je huïdibi Dios ti xyaj'ahuanïyïm ti ycixy yca'px miid je mibijcîn*

<sup>13</sup> Miid co Abraham etz y'ap y'oc ymibijcpy ymijpidacpy anajty ajcxy Dios, e paady anajty Dios yaj'ahuimbidaánigixy tudägy, e paady Dios nimay Abraham co yî naaxhuiñybi yî' ajcxy je' adaanip. Canan jadu'n ajcxy Dios ñimayî co ymöhuáanigixy

je naaxhuiñybi mïd co anajty nidüg'óciy ajcxy ti cuydungixy Dios ycötujcïn.

14 Co Abraham etz y'ap y'oc padaangixy je naaxhuiñybi huidibi yaj'ahuanñyi, mïd co ajcxy ti cuydundaayi Dios ycötujcïn, paady naadigï'ajtp ixyipy co nmibijcim co Dios xyaj'ahuimbidaanım tudägy. E nañ naadigï'ajtp ixyipy co Dios je Abraham nımay: “Je naaxhuiñybi miich je' mje'adaanıp, com ti xymibicyich.”

15 Je pinjaty mijpidaacp Dios ycötujcïn je jecyıp, Dios yi' tzaachytunaanıp, com ca' cuydundaaygixy. Pinjaty ca' mïdity Dios ycötujcïn huidibi jaybetyıp, ca' yi' midundigooygixy jadaaabi cötujcïn.

16 Mïd co Abraham anajty Dios ti mibicy, paady ycixpi Dios ñımaayi co je naaxhuiñybi yi' je'adaanıp. Jadu'n Dios may'ajt tuñ mïd Abraham, jaydëbi tüg'óciy pinjaty mibijcp Dios, tim jadu'n nej Abraham mibijcy Dios, jëbi ajcxy paatcixy yi' oy'ajtin huidibi Dios yajnimay Abraham co möhua'ñ je oy'ajtin huidibi yegamyb ninigoobi. Dios ycuydunamyb yi' y'ayuc mïd tüg'óciy jäy huidibi mibijcp Dios, tim jadu'n nej Abraham anajty mibicy Dios, canan yí'yi judıojäy ajcxy padam oy'ajtin, com Abraham iixpejt yejc ma tüg'óciy jäy ajcxy.

17 Ma Dios yhuinduu jadu'n nipaady nej jihuïy Abraham iich ajt nmij'ap'ajtim nmijteedy'ajtim nidüg'óciy huidibi mibijcp Dios, com Abraham nañ jadu'n ymibijcpy anajty Dios. Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñıcy co Dios jecy'ajty jadu'n nımay Abraham: “İich miich nyajnıbijcpy co miich

mnimij'ap'adamyb mnimijteedy'adamyb tüg'óciy je mayjäy huindu'mybi naax huindu'mybi cajp." E Dios ycuydunipy yi' y'ayuc com mic'ajt müd, ixti jaydëbi yajjugypigipy jadüg'oc jäy tiibi y'ó'ccixy. E nañ mic'ajt müd jaydëbi ane'min pidägy co huen yjii'adipy huidijaty ca' ca'tni.

<sup>18</sup> Müd co Dios anajty ti ñimäyii co ymüd'adamyb may y'ap y'oc, paady ycixpi Abraham ti jijp'ixy anajty co Sara anajty y'ung'ixa'ñ. Canaag jimijt anajty jajjp'ixy co huen y'ung paadip. Ti anajty tiempo ñajxni mina y'ung'ixipy. Hue' Abraham ymibijc huidibi anajty Dios ti yajnimäyii co yi' müd'idamyb may'amy y'ap y'oc. Paady ti ni'ap'aty ti nideedy'aty may'amy y'ap y'oc.

<sup>19</sup> Abraham ti anajty ymic'ajt ycixni com ti anajty ymijäyiyñi. Ymüd anajty migo'px jimijt, e nañ yi' ytöxyjic Sara ni tüg anajty ti yca'ung'ixy, per Abraham yjacmibijcyp anajty co Dios cuyduna'ñ y'ayuc müd yi'.

<sup>20</sup> Abraham ca' anajty ixmach yi' ymibijcin jadu'n nej anajty Dios ymüdity ymic'ajt jaydëbi cuydunip yi'y'ayuc. Chi Abraham ñbaty capxpaty Dios.

<sup>21</sup> Com Abraham ti anajty huinma'ñ ypidägy ma Dios co yi' ymüd ymic'ajt jaydëbi ycuyduniyb yi' y'ayuc huidibi yaj'ahuaniy.

<sup>22</sup> Com Abraham ymijpidaacip anajty Dios y'ayuc, paady Dios anajty ti cöbicy Abraham, e jadu'n anajty ti yajnaxy nej jihuüy ytudägyjäyity.

<sup>23</sup> Dios ymoy Abraham jada y'ayuc huidibi jaybety, canan jëda'ajty Abraham yajmoy, nañ yajmoyday mayjäy.

24 Nañ jadu'n jaybety miñ jada ayuc mïid ñich ajt yciɣpi. Dios nañ xycöbïgaanim jadu'n nej jihuïy ajt ndudägyjäyity mïid co nmïbijcim Dios huïdibi ti yajjugypijcy anajty jadüg'oc ajt nHuindzin Jesucristo.

25 Dios yciyejc Jesús huen yaj'ögyii mïid ajt nbocy yciɣpi. E nañ Dios yajjugypijc Jesús jadüg'oc jaydëbi xyaj'ahuimbijtim tudägy ma Dios.

*Je nej yhuimbïdzimni co Dios xycöbïjim tudägyjäy*

## 5

1 Mïid co nmïbijcim nmïjpiäacim ajt nHuindzin Jesucristo, paady Dios ti xyaj'ahuimbijtim tudägy. E mïid co Dios ti xyaj'ahuimbijtim tudägy, paady jotcujc n'ijtim mïid Dios.

2 Co nmïbijcim nmïjpiäacim Cristo, chi nbaatim je may'ajt je oy'ajt huïdibi Dios ytumyb mïid ñich ajt, e jadu'n oy n'ijtim mïid Dios, ca' ma ti tzip. Nañ ooy njotcugïyïm, mïid co njïjp'ijxim co nbadaanim Dios y'oy'ajtin.

3 Canan jëda'ajty nmïjotcujc'ajtim co nbadaanim Dios y'oy'ajtin, nañ jadu'n tzoc mïjotcujc'ajtim ayo'n tzaachypi. Com nejhuïyïm co nmïnajxim nyajnajxim tzaachypi, huin'it jëbi nyajtunim mecxtujcin.

4 E co nyajtunim mecxtujcin, cömay najxim ma Dios, e co anajty cömay ti nnajxim, chi njïjp'ijxim co nbadaanim oy'ajtin ma Dios.

5 Com njïjp'ijxim co nbadaanim Dios y'oy'ajtin, chi ca' ndajim nmayim com Dios ti yi' yEspïritu Santo xy'adïgïyïm xyjottïgïyïm huïdibi xyajnejhuïyïm jadu'n nej Dios xychojcm xyjihuyïm.

<sup>6</sup> Jecy'ajty co anajty ca'ni Jesucristo ymiñ, je naaxhuiñyäjy ca' anajty mic'ajt miiđity nej ci'm y'ahuimbijtcixipy tudägy. Co yhuaad'ajtni je xii je tiempo huidibi Dios ti yaj'ixtägy, huin'it Cristo y'o'cy miiđ iich ajt nbocy ycixpi miiđ co ndigooyim miiđ Dios ytiy'ajt.

<sup>7</sup> Co ixypy n'ijxtaayim pinjaty codinähuiip tüg jäy tudägypi ma yi o'cin, ca' ni pin nbaatim. Co ixypy n'ijxtaayim pinjaty codinähuaamyb tüg jäy huidibi ooy ycömayity ma yi o'cin, ca' yjecyity co nbaatim tüg metz.

<sup>8</sup> Per Dios yajniquëxcyp jadu'n nej xychojcm xyjihuiyim mijcajee co quejxy Cristo huen o'cy miiđ ajt nbocy ycixpi, oy anajty iich ajt ooy njacpocytuunim.

<sup>9</sup> Cristo ti xyaj'ahuimbijtim tudägy co ñi'py ti temy ti yocy miiđ ajt nbocy ycixpi, e nañ Cristo ñigi may'ajt tuna'ñ miiđ iich ajt ycixpi co anajty xyajnidzögaanim ajt n'alma, jadu'n nej Dios tzaachytuna'ñ naaxhuiñyäjy miiđ ajcxy ypocy ycixpi.

<sup>10</sup> Co anajty ca' Cristo ymiiñi ya naaxhuiñ, huin'it anajty nmidzip'ajtim Dios. Je tzip capxy ti Dios yaj'oyiy co quejxy y'ung ya naaxhuiñ, e y'o'cy miiđ ajt nbocy ycixpi. Miiđ co Cristo xycodinaayim ma yi o'cin, paady ñigi xypubejtim xypudiguiyim cham co yajpaady juugy.

<sup>11</sup> Canan jada'ajty co Jesucristo xyajnidzögaanim ajt n'alma, nañ jadu'n tzoc xondaacim miiđ co n'ijtim miiđ Dios, miiđ je may'ajt huidibi ajt nHuindzin Jesucristo ti tuñ miiđ iich ajt ycixpi co yaj'oyiy je tzip nej anajty Dios nmidzip'ajtim, jebi jotcuyc n'ijtim miiđ Dios.

### *Adán etz Cristo*

<sup>12</sup> Míid jada ycixpi co yi pocytuní chondacy jecy'ajty ya naaxhuiñ míid tügpí jäy. E co jäy ytundigoy oga'n míid Dios, paady ycixpi je o'cin ytiñiy ya naaxhuiñ. Míid co tüg'óciy jäy midundigooygixy Dios, paady tüg'óciy jäy patcixy yi o'cin.

<sup>13</sup> Janch tiy'ajt jadu'n co jäy ajcxy ytundigooy jecy'ajty jayijp ca'ni anajty Dios yecy yi' ycötujcin cojaaybi, e co ca' jäy anajty ajcxy cötujcin míidity jecy'ajty, paady ca'pin tiyduñ ajcxy nej ajcxy ytundigooy.

<sup>14</sup> Ca' ñejity, oy ajcxy anajty ca' míidity Dios ycötujcin, nañ jadu'n y'o'ctay ajcxy, chondacy míid Adán, ixti yja'ty ma Moisés yxi ytiempo. Nañ o'ctay jäy ajcxy huidibi tigachjaty tundigooy, ca' yjadu'nity nej Adán oga'n ytundigooy. Ich ajt nninícx ymíid je jibícpí huidibi nbaatim ma Adán. Per ajt njemyjot njemyhuinma'ñ nbaatim ma Cristo.

<sup>15</sup> Je pocytuní huidibi Adán yajtzondac, ca' naybadyii míid je tudägy'ajtin huidibi Dios ti xyñimooyim. Míid je pocytuní ycixpi huidibi tüg jäy ti yajtzondägy, tüg'óciy jäy öcin ti paady. Dios míid tüg yëydíj, je Jesucristo, mijmay'ajt tuñ míid jäy ajcxy ycixpi co yaj'ahuimbijtcixy tudägy, chi mayjäy tudägy'ajtin ti paady.

<sup>16</sup> Per je tudägy'ajtin huidibi Dios xyñimooyim, ca' jadu'n naybadyii míid huidibi Adán ytuun. Míid co Adán ytundigoy tügtecy míid Dios, paady ycixpi mayjäy o'cin ti paady míid tüg pocy ycixpi. Míid co Dios ti xyñimooyim tudägy'ajtin míid Jesucristo, paady mayjäy tudägy'ajtin y'oy'ajtin ti

patcixy huıdibi mıbijcp Cristo.

17 Mııd co tög jäy capxycömidodacy Dios, paady tög'ócıy jäy ti patcixy yi o'cin. Mııd co tög jäy, je Jesucristo, may'ajt oy'ajt tuñ co xyaj'ahuımbijtim tudägy, paady tög'ócıy jäy ajcxy huıdibi mıbijcp Jesucristo ypadaangixyp jotcujc'ajtın etz nañ chinähuaangixy jiıby tzajpjoty ma Jesús y'ane'my.

18 Mııd co tög jäy ytundıgoy oga'n, paady nidög'ócıy je mayjäy ypocycäy ajcxy, e patcixy yi o'cin. Nañ tim jadu'n mııd tög jäy huıdibi ti chinäy tudägy, Dios mayjäy yaj'ahuımbijty ajcxy tudägy, e ti patcixy yjugy'ajtın huıdibi ca' ycixıpy ytıgoyıpy nimına xıı.

19 Mııd co tög jäy capxycömidodacy Dios, paady tög'ócıy jäy ti patcixy je pocy. Nañ mııd co tögpi jäy capxymıdoy Dios, paady je mayjäy tudägy'ajtın ti patcixy huıdibi mıbijcpi Jesucristo.

20 Co Dios moy jäy ajcxy yi' ycötujcin huıdibi cojaayıp, chi nıgi jäy ajcxy nejhuııygixy co ypocytungixy. Je may'ajt oy'ajt huıdibi Dios ytumyb, nıgi yi' y'oyıty, ca'ydi je mııpocy huıdibi jäy ajcxy ytungixyp.

21 Tim jadu'n nej co jäy ypocytungixy, huın'it ajcxy pocymııd chinaaygixy, ixti mabaad anajty y'öccixy mııd ypocy ycıxpi. Nañ tim jadu'n co Dios may'ajt tuñ co yaj'ahuımbity jäy ajcxy tudägy, huın'it Dios ane'my yi' ajcxy chinaayın mııd tudägy huınma'ñ, etz nañ xymöhuaanim jugy'ajtın huıdibi ca' ycixıpy ytıgoyıpy nimına, co nmııppıdaacım ajt nHuındzın Jesucristo huıdibi yjugy'ajtın yejc mııd ajt nbocy ycıxpi.

*O'cy mııd yi pocy ycıxpi, jugy'aty mııd Cristo*

*ycixpi*

## 6

<sup>1</sup> ¿Nej n'ocmīnaanim? ¿Tzoc ooy nīgi tundigooyim jīgix Dios nīgi may'ajt tunipy mīd ĩch ajt?

<sup>2</sup> Ca' jadu'n ytiy'ajtiy, ca' huaad njacpocy-tuunim. Co nmībijcīm Jesucristo, chi jadu'n nipaady nejihuīy ti n'o'cim, e cham ca' n'ijtim pocymīd.

<sup>3</sup> ¿Nej ca' mnejhuīygyxy jada tiy'ajt? Co nnībejtīm mīd Jesucristo yxī, chi n'ijtim mīd Jesucristo. Jadu'n nipaady nej jihuīy ti n'o'cim quipxy mīd Cristo co yī' y'o'cy mīd ajt nbocy yciłpi.

<sup>4</sup> Co ĩch ajt nnībejtīm jadu'n nipaady nej jihuīy ti n'o'cim, e ti nnaaxtigīyīm quipxyi mīd Jesucristo. Dios Teedy mīd ymic'ajtin oybi yajjugypījcy Cristo co anajty ti y'ōgy, chi Cristo paty jemybi jugy'ajtin, nañ jadu'n ĩch ajt ti nbaatim jemybi jugy'ajtin quipxy mīd yī', paady copīcy ndzīnaayīm mīd jemybi jot jemybi huinma'ñ.

<sup>5</sup> Co nmībijcīm Jesucristo, chi n'ijtim mīd yī', co yī' ti y'ōgy, jadu'n nipaady nej jihuīy ti n'o'cim quipxy mīd yī'. Co Jesucristo yjugypījcy mīd jemybi yjugy'ajtin, nañ jadu'n ĩch ajt nbaatim jemybi jugy'ajtin quipxy mīd yī'.

<sup>6</sup> Nejhuīyīm ĩch ajt nej anajty jībic-jot jībic-huinma'ñ nmīd'ajtim jayījp'aty ca'ni anajty nmībijcīm. Jadu'n nipaady nej jihuīy ajt njībicjot njībic-huinma'ñ ti y'ōgy quipxy mīd Cristo co yī' y'o'cy cruudzcīxy. Cristo ti y'ōgy mīd ajt nbocy yciłpi, jīgix jēbi n'ijxmajtzīm pocytunī huinma'ñ,



etz jigix jëbi je pocytunii ca' xyjac'ane'mim ajt njot nhuinma'ñ.

<sup>7</sup> Com pinjaty ti y'ögy, yi ypocytunii ca' ti mic'ajt jacmüidity ma yjot yhuinma'ñ.

<sup>8</sup> Pen jadu'n nipaady nej jihuïy ti n'o'cim quipxy müd Cristo, paady ndzinähuaanim njugy'adaanim quipxy müd yi'.

<sup>9</sup> Nejhuïyim co Cristo ti yjugypijcy co y'o'cy, e ca' yi' y'öga'ñ jadüg'oc. Yi o'cin ca' ti mic'ajt jacmüidity ma Jesucristo.

<sup>10</sup> Co Cristo ti y'o'cy müd jäy ypocy ycixpi, chi y'ögy tüg tecypajc müd nidüg'óciy jäy ajcxy ycixpi. Co Jesucristo yjugypijcy, chi tüg'óciy huidibi yi' ytumyb ma yi' chinaydac yjugy'ajttac, yi' ytumyb müd Dios ycixpi.

<sup>11</sup> Nañ jadu'n miich ajcxy mhuinma'ñypidaaccix jadu'n nej jihuïy ti m'öccixy, e yi' ypocytunii ca' ti mic'ajt jacmüidity ma miich ajcxy mdzinaayin. E jadachambi xii tiempo tzinaaygix müd Dios ycixpi quipxy müd Jesucristo ich ajt nHuindzin.

<sup>12</sup> Paady ycixpi ca' huaad xy'ane'mgixy je jibic-huinma'ñ huidibi ajcxy mninïcx yjanijot'ajtpy.

<sup>13</sup> Ca' huaad mgïyejccixy yi' mninïcx ma pocy-tunii. Naygïyéjcgix ma Dios, ixmajtzcix yi' pocy-tunii. Jadu'n nipaady nej jihuïy ti m'öccixy, e ti mjugypijccixy jadüg'oc. Hue' janchtiy cïyejccix yi' mninïcx ma Dios, jaydëbi mdzinaaygixipy müd ajcxy tudägy mjot mhuinma'ñ, e cuydungix Dios chojcin.

<sup>14</sup> Jadachambi xii tiempo ca' miich ajcxy mdzinaaygixy pocymüid, jadu'n nej jecy'ajty ajcxy mdzinaaygixy co anajty ajcxy mguydungixy Dios

ycötujcïn je jecyïp. Hue' janchtiy tzinaaygix miid Dios ycïxpï, com Dios mij may'ajt ti tuñ miid miich ajcxy.

*Tüg ijxpejt huïdibi yajpatp ma n'ijtim yajtuñ*

<sup>15</sup> ¿Ti huaad nduunim? ¿Nej jëbi huaad njacpocytuunim? Com Dios mijmay'ajt ti tuñ co ti jöch ajt nbocy etz nxïhuïn, e Dios ycötujcïn, je jecyïp, ca' xyjacyajpocycähuim. Ca' huaad njacpocytuunim.

<sup>16</sup> ¿Mnejhuïyb miich ajcxy jada tiy'ajt? Co ixypy pinjaty ñaygïyegyïi co ytuna'ñ miid tüg huindzin huïdibi mic yajtumb, copicy co je tumbi capxymïdohuipy je yhuindzin. Nañ tim jadu'n nipaady miid pocytunïi. Pen mnaygïyejcïp miid pocytunïi, huïn'it anajty pocy xy'ane'my ma mdzinaayïn, ixti mabaad anajty m'ögy miid mbocy ycïxpï. Co mnaygïyéjcïgixipy ma Dios, huïn'it ajcxy mgapxymïdohuipy Dios, e mdzinähuïp ajcxy tudägy.

<sup>17</sup> Jecy'ajty miich ajcxy anajty pocy xy'ane'mgixy, co jibic-huinma'ñ mdungixy. Nyajnajxpyïch jäygïdaacin ma Dios co jadachambi tiempo ti mgöbijccixy cixyjot huïnïjot Dios ytiy'ajt huïdibi xyaj'ixpijccïxp, e mgapxymïdoogixy Dios.

<sup>18</sup> Cristo ti xyaj'a'oyïyi ajcxy mjot mhuïnma'ñ, ca'ydi mjactzinaaygixy pocymïd. Ti mhuïnma'ñ mbïdaaccixy co mgapxymïdohuaangixy Dios e mdzinähuaangixy tudägy.

<sup>19</sup> (Ngapxhuijpyïch miich ajcxy cham miid naaxhuïñyjäy y'ayuc ytiy'ajt, com ca' yajxon mhuïnjuhuygixy Dios y'ayuc ytiy'ajt.) Jadu'n nej jecy'ajty co ca' anajty mmïbijccixy Cristo, ooy anajty mnaygïyéjcïgixy xï ya ma jibic-huinma'ñ,

e mdundigooygixy xii ya miiid mninix. Ooy miich anajty ajcxy miiidty jibicpi ma mjot mhuinma'ñ, ooy anajty mdundigooygixy. Jadachambi xii tiempo naygiyéjicigix ma Jesucristo, jigix jëbi huaad mdungixy miiid tudägy jot tudägy huinma'ñ, etz jigix jëbi huaad mdzinaaygixy miiid huädz jot huädz huinma'ñ.

<sup>20</sup> Co anajty yi jibic jot jibic-huinma'ñ xy'ane'mgixy, chi ca' je oyjot oyhuinma'ñ anajty xy'oc'ane'mgixni.

<sup>21</sup> ¿Ti jotcujc'ajtin miich ajcxy ti mbaatcixy co jibic jot jibic-huinma'ñ mdungixy huidibi jadachambi tiempo mdzöydu'n'ajtip ajcxy? Yi jibic jot jibic-huinma'ñ xyyajnicxp ajcxy ma yi o'cin.

<sup>22</sup> Jadachambi xii tiempo Dios ti yaj'oyiy nej jëbi m'ixmájtzcixipy yi pocytuni, ca' huaad mjactzinaaygixy pocymid. Ti m'ahuimbijtcixy Dios ytumbi, jadaayaabi tzinaayin xymöhuip ajcxy mjotcujc'ajtin. Tiydudägy cham tzinaaygix miiid Dios ycixpi, e mbaadip ajcxy jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina.

<sup>23</sup> Yi pocytuni ycoju'ñ yi' je' yi o'cin. Per je huidibi Dios xyñimooyim, hue' je' je jugy'ajtin huidibi ni caminaxii ycixipy ytigoyipy co n'ijtim miiid ajt nHuindzin Jesucristo.

## 7

### *Tüg ijxpejt huidibi yajpatp ma picychinaayin*

<sup>1</sup> Miich ajcxy migügtijc huidibi ti m'ixpicy Dios ycötujcin huidibi Moisés yjaay, mnejhuuyb miich ajcxy co yi naaxhuiñjyay ycötujcin ymiiid mic'ajt ma ajt ndzinaayin, ixti mabaad anajty n'o'cin.

<sup>2</sup> Paady co tüg töxyjäy ycivilbicy müd tüg yëdyjc, ca' huaad ixmach ñäy mabaad china'y yjugy'aty. Co janchtiy anajty je töxyjäy ñiyëdyjc ti y'öcni, huin'it anajty ca' ocmüdiñ ñäy y'ane'min.

<sup>3</sup> Ooy anajty mij ytundigoy je töxyjäy co ypigipy müd huingbi yëdyjc pen jugy'ajtni je ñäy. Cooni janchtiy anajty ñiyëdyjc ti y'ögy, huin'itni janchtiy jëbi ypicy müd huingbi yëdyjc, e ca'p je' anajty ytundigoy.

<sup>4</sup> Müch ajcxy nmigügtijcich, judíojäy huidibi mibijcp Cristo, jayijp co anajty ca'ni mmibijccixy Cristo, je Dios ycötujcin huidibi Moisés yjaay xy'ane'mgixp anajty ma ndzinaayin. Jadachambi xii tiempo yi jadu'mbi cötujcin ca' yi xyjac'ané'mgixni. Jadachambi Cristo ytiy'ajt xy'ane'mgixp, je Cristo huidibi Dios yajjugypijc jadüg'oc co y'o'cy. Jadu'n müch ajcxy nipaady nej je töxyjäy huidibi ñiyëdyjc ti y'ögy, e ti ypijctigach. Cristo müch ajcxy xyñigohuajc'ajtp, jigix jëbi ndzinaaygixy müd Dios ycixpi.

<sup>5</sup> Jayijp ca'ni anajty nmibijcim Jesucristo ooy anajty nguyduunim huidibi ajt nninix ñijot'ajt. Je huin'it tiempo anajty je jibic-huinma'ñ xy'ane'mim ma ajt ndzinaayin. Je' je' je jibic-huinma'ñ huidibi Dios xycapx'adujcim müd ycötujcin. Müd co jibic-huinma'ñ xy'ane'mim anajty ajt ma ndzinaayin etz xyajnicxaanim anajty ma yi o'cin.

<sup>6</sup> Jadachambi xii tiempo Dios ycötujcin huidibi Moisés xymooyim, ca' ti mic'ajt müdity ma ich ajt, ti n'ixmajtzim. Jadu'n nipaady nejihuïy ti n'o'cim, e njugypijcim jadüg'oc. Paady nguyduunim je jemybi tiy'ajt huidibi je Espíritu Santo

xyajnejhuüiyim. Canan je' anajty nguyduunim je jecy'ajtpy cötujcin.

*Je pocy huüdibi ijtp ma ñch*

<sup>7</sup> ¿Nej n'ocminaanim? ¿Nej janch co je cötujcin huüdibi Moisés xymooyim xyajpocytuunim anajty? Ca' yjadu'nity. Co ixypy ca' anajty nmüdidyich Moisés ycötujcin, ca' ixypy ñch ti nnejhuüiyich co ti ndundigooyich ma Dios ytiy'ajt. Co ixypy anajty ca' n'ocnejhuüiyich Moisés ycötujcin ma jadu'n ymïnañ: “Ca' mmigüg ni ti m'adzocipy.” Ti ixypy ndundigooyich, e ca' ixypy nejhuüiyich ma ti ndundigooyich.

<sup>8</sup> Müid co ñch jecy'ajty ooy anajty nnijot'atyich pocytuni, paady ycixpi ñch anajty ooy ndundigooyich. E jadu'n anajty nigü ooy n'adzocyich, e jaminam anajty Dios ycötujcin co ca' migüg ni ti m'adzocipy. Co ixypy Dios ca' jadu'n cötujcin ti pidägy, ni ca' ixypy njihu'ñybicyich co ndundigooyich.

<sup>9</sup> Jayjip co ca'ni anajty nhuinjihuüiyich Dios ycötujcin, huin'it tiempo ca' anajty njihu'ñybicyich nbocy. E co nbatyich Dios ycötujcin, chi njihu'nybijcyich nbocy, e nañ ti nejhuüiyich co tigoyaamich njugy'ajtin.

<sup>10</sup> Dios ypidac ycötujcin jaydëbi nbáadibich jugy'ajtin huüdibi ca' ycixipy ytigoyipy. Per ca' jadu'n ti oyiy müid ñch. Yi cötujcin ti xyajpocycäyich anajty, e jadu'n tigoyaambich anajty njugy'ajtin.

<sup>11</sup> Jadu'n anajty huinma'ñ nmüdidyich co nguydundähuaamybich Dios ycötujcin huüdibi Moisés yjayhuim. Pero com ca' njatyich nej nguydundähubyich, chi nbocycäyich ma Dios.

Je pocytuní ti xyhuin'íñich, e mîd je' ycîxpi nbadaamybich anajty yi o'cîn.

<sup>12</sup> Tüg'óciy Dios yley etz Dios ycötujcîn huídibi cojay ijtp, huádz yi', tudägy yi', ooy yi'.

<sup>13</sup> ¿Nej tigoyaambich anajty njugy'ajtin mîd co anajty nmî'ityich Dios oybi cötujcîn? Ca' yjadu'nity. ¿Nej je Dios ycötujcîn je oybi ti huimbîdzîmy jîbic mîd ích co xyajtîgoyaanich anajty njugy'ajtin? Ca' yjadu'nity. Nicxpîch anajty ma yi o'cîn mîd nbocyîch ycîxpi. Je Dios ycötujcîn xyajnejhuîyîch co o'cîn nbadaamybich mîd nbocyîch ycîxpi. Jadu'n Dios pídacý ycötujcîn ya naaxhuiñ, jîgîx jêbi jäy ajcxy nejhuîhuîpy co mîj ajcxy ooy ytundîgooy mîd Dios.

<sup>14</sup> Nejhuîyîm co yi Dios ycötujcîn huídibi Moisés xymooyîm, jîiby yi' choón ma Dios, paady yi' ooy y'oyity. Ích nninîcx yi' je' huídibi nijot'ajtp yi' pocytuní, paady ndzînáyîch pocymîd.

<sup>15</sup> Ca' nhuinjîhuîyîch huídibi ndumyibich. Yi' oybi huídibi njatunaamybich, ca' njatyîch nej ndunîpyîch. Yi' jîbicpi huídibi ca' y'oychojcnity, yi' ndumbyîch.

<sup>16</sup> Co nduñich huídibi ca' ndzocyîch, jadu'n nîquëxîgy co Dios ycötujcîn ooy oy yi', tudägy yi'.

<sup>17</sup> Canan jotcuje ích jadu'n co nbocytuñich. Yi' pocy'adzojcn huídibi nmîdîch ma njot nhuinma'ñ, yi' yi' xyajtundîgooybich.

<sup>18</sup> Nejhuîybîch co ca' ti oybi yajpaady ma ích nninîcx. Ooy njatzocyîch co oybi njatuna'ñich, per ca' njatyîch nej oybi ndunîpyîch.

<sup>19</sup> Je oybi huídibi njatunaamybich, ca' njaty nej ndunîpyîch. Je jîbicpi huídibi ca' ndzocyîch, je'

ndumybiçh.

<sup>20</sup> Co yî' nduñich huïdibi ca' ndzocyich, yî' je' je pocytuñi huïdijaty njot'ájtibiçh nhuinma'ñ'ájtibiçh, yî' xyajtundigooybiçh.

<sup>21</sup> Nbaatypich tüg tîy'ajt, co njatunaamybiçh oyhuinma'ñ, jüpy jibiçpi nbaadyich ma njot nhuinma'ñich.

<sup>22</sup> Jotjoty huinma'ñjoty ooy nmixondägyich Dios ycötujcin.

<sup>23</sup> E nañ mïdich jotjoty huinma'ñjoty yî jibiçpi huïdibi mi'ijxtinaayb je oybi. Yi tundigoyi yajpatp ma ïch nninïcx. Yi nninïcxich yajpatp pocymïd.

<sup>24</sup> Paady ca' njotcújciçyich. ¿Pin jëbi xyñihua'ñich xyajñdzögibiçh ma jadyaab nninïcxich huïdibi xyajñicxpich ma yî o'cin?

<sup>25</sup> Dioscojuyip nyajnajxypich ma Dios co Dios, mïd ajt nHuïndzin Jesucristo, xyñihuaanim ma jada jibiçpi huïdibi ajt nninïcx xyñi'jot'ajtim. Paady mïd n'oyjot n'oyhuinma'ñ nguyduñich Dios ycötujcin. Mïd nninïcxich nijot'atyich pocytuñi.

## 8

### *Je jugy'ajt mïd je Dios yjihu'ñ ymic'ajt ycixpi*

<sup>1</sup> Jadachambi tiempo janchtiy Dios ca' tzaachytuna'ñ yî jäy ajcxy huïdijaty tú'ciy ijtp mïd Cristo Jesús, huïdibi ajcxy cuydumb Espíritu Santo chojcin, e ca' ajcxy tungixy nej je ninïcx nijot'ajtcixy.

<sup>2</sup> Je Espíritu Santo ti xyyajpidzimim ma yî pocytuñi etz ma yî o'cin huïdibi yî jecy'ajty cötujcin ti xymooyim. Je Espíritu Santo xyajtzinaayim huinixi, ïch ajt huïdibi ijtp tú'ciy mïd Jesucristo.

<sup>3</sup> M̄id co ñich ajt ooy nin̄icx ñijot'aty jib̄icpi, paady Dios xymooyim yc̄otujcin jecy'ajty jaybety. Per je naaxhuiñjāy yajtigoy ajcxy je c̄otujcin ymajaa, e ca' ymadacy nicxy xyajtzinaayim m̄id tudāgy jot huinma'ñ. Paady Dios yquejxy yci'm'ung huidi ti chināy ya naaxhuiñ m̄id ñin̄icx jadu'n nej ñich ajt nm̄idity nnin̄icx, jigix jēbi ndzinaayim m̄id huadz jot huinma'ñ. Jadu'n Dios y'ung chinay m̄id ñin̄icx, per ca' ni ti bocy anajty m̄idity. E yi' ti y'ōgy m̄id ajt nbocy yc̄ixpi, e jadu'n yajtigoy je pocy huidibi ajt ñigix'ajtim.

<sup>4</sup> Jadu'n Dios ytuuñ jigix jēbi xyajtzinaayim m̄id tudāgyjot tudāgyhuinma'ñ jadu'n nej yi' yc̄otujcin y'ane'my. M̄id co nm̄id'ajtim Dios yjihui'ñ ymic'ajt ma ajt njot nhuinma'ñ, paady jēbi huaad ndzinaayim m̄id tudāgy-jot tudāgy-huinma'ñ.

<sup>5</sup> Yi jāy ajcxy huidibi ca' m̄idity Dios yjihui'ñ ymic'ajt ma yjot yhuinma'ñ, hue' ajcxy ycapxymidooyb je jib̄icpi huidibi ajcxy ñin̄icx ñijot'ajtpy. Yi jāy ajcxy huidibi tzinaayb m̄id Dios yjihui'n ymic'ajt ma yjot yhuinma'ñ, hue' ajcxy ycapxymidooyb je Esp̄iritu Santo.

<sup>6</sup> Yi jāy ajcxy huidibi capxymidoob je jib̄icpi huidibi ajcxy ñin̄icx ñijot'ajtpy, hue' ajcxy ypadaangixyp o'cin. Yi jāy ajcxy huidibi capxymidoob je Esp̄iritu Santo, hue' ajcxy ypadaangixyp jugy'ajtin huidibi ca' yc̄ixipy ytigoyipy, etz nañ ypadaangixyp jotcujc'ajtin.

<sup>7</sup> Yi jāy ajcxy huidibi capxymidoob je jib̄icpi huidibi ajcxy ñin̄icx ñijot'ajtpy, hue' ajcxy Dios ymidzip'ajtpy, ca' capxymidohuaangixy Dios yc̄otujcin. Ni ca' jajtcixy nej ajcxy capxymidóogixipy Dios yc̄otujcin.



8 Ca' Dios jäygidägy yi' ajcxy chinaayin huídibi ajcxy capxymidoob je jibicpi huídibi ajcxy ñinicx ñijot'ajtpy.

9 Per miich ajcxy ca' mgapxymidoogixy je jibicpi huídibi mninicx nijot'ajtpy. Com miich ajcxy mmid Dios yjihu'iñ ymic'ajt ma mjot mhuinma'ñ, e mguydungixpy je Espíritu Santo chojcin. Huenpinity huídibi ca' müdity Cristo yjihu'iñ ymic'ajt ma yjot yhuinma'ñ, ca' yi' y'ity müd Cristo.

10 Pen miich ajcxy ijtp müd Cristo, yi' mjogy'ajtin ajcxy ca' ycixipy ytigoyipy nimina, müd co Cristo ti xyaj'ahuimbijtcixy tudägy ma Dios yhuinduu. Yi' mnaaxnicx cixamb tigoyamb yi'.

11 Pen ijtp ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ je' yjihu'iñ ymic'ajt je huídibi yajjugypijc jadüg'oc je Cristo co y'o'cy. Nañ jadu'n miich ajcxy Dios xyajjugypigaangixy jadüg'oc, co anajty ti m'öccixy, müd yi' yjihu'iñ ymic'ajt huídi yajpaatp ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ.

12 Müd co nmüd'ajtim Dios yjihu'iñ ymic'ajt paady ycixpi, miich ajcxy migügtijc, copicy ngapxymidoohuim je Espíritu Santo, e ca' huaad ngapxymidoohuim je jibicpi huídibi ajt nninicx ñijot'ajtpy.

13 Pen ooy ajcxy xytimy'ane'ngixy je jibicpi huídibi ajcxy mninicx ñijot'ajtpy, co m'öccixipy, yi' mjogy'ajtin cixip tigoyip yi'. Per pen müd Dios yjihu'iñ ymic'ajt miich ajcxy myajtigoy je jibicpi huídibi mninicx ñijot'ajtpy, co m'öccixipy, yi' mjogy'ajtin ajcxy ca' yi' ycixipy ytigoyipy.

14 Tüg'óciy pinjaty ajcxy capxymidoob je Espíritu Santo, Dios yi' ung'ajtip ajcxy.

15 Je Espíritu Santo huídibi miich ajcxy xy'adig#ygi xp xyjottig#ygi xp, ca' xychaachy-tungixy e nañ ni ca' mdzinähuaangixy m#d tzig'iñ jihu'iñ. Ca' miich ajcxy jadu'n paady nej tumbidi jc huídibi ooy tzig#ygi xy yhuindzin. Co je Espíritu Santo yajpaady ma ajcxy mjot mhuinma'ñ, jadu'n nipaady nejihuïy miich ajcxy Dios xy'ung'adyi. E com nm#d'ajtm Dios yjihu'iñ ymic'ajt, je' jadu'n xyajminaanim: “¡Dios Teedy!”

16 Je Espíritu Santo tiy'ajt yejcp ma ajt njot nhuinma'ñ, je' jadu'n xyajminaanim co Dios xy'ung'ajtm.

17 Pen #ch ajt Dios xy'ung'ajtm, chi nbadaanim it lugar quipxyi m#d Cristo jiiby tzajpjoty ma Dios yajpaady. Pen nminajxim nyajnajxim tzaachypi jadu'n nej Cristo minajxy yajnajxy tzaachypi, chi nbadaanim Dios y'oy'ajtm quipxyi m#d Cristo.

18 N'a'ix#ywich co yi tzaachypi yi ayo'n huídibi nminajxim nyajnajxim ya naaxhuiñ, ca' yi ytim ytiijity, ca' ninej yquipxyjatytiy je oy'ajtm etz mijjotcujc'ajtm huídibi Dios xyaj'ixaanim je huin'it xi co Cristo anajty ymiñ jadüg'oc.

19 Tüg'óciy tijaty ya naaxhuiñ huídibi Dios ti yajcojy yaj'oyiy, y'aa'ijxpy yjijp'ijxpy ajcxy mina Dios ymöhuaánigixy y'oy'ajtm ymiñ'ajtm yi jäy ajcxy huídibi ajcxy Dios ung'ajtip.

20 Tüg'óciy tijaty Dios ti yajcojy yaj'oyiy ya naaxhuiñ, hue' je' yjugy'ajtm cixamb tígoyamb, ögam tidzam. E canan ci'm jadu'n tzocy, hue' je' Dios jadu'n ti yajnigödugiy. Per ca' yjugy'ajtm ycixipy ytigoyipy tu'ciyi hue' ajcxy y'aa'ijxpy yjijp'ijxpy co padaangixy oy'ajtm jadüg'oc.

21 Co anajty Dios yaj'oyi'y nej jëbi ajcxy chinaaygixy, e ca' y'öccixipy, ca' yt'itczixipy, etz ca' ypügiixipy, chi ajcxy padaangixy oy'ajtin etz jotcuyc'ajtin quipxyi mïid je jäy ajcxy huïdibi Dios ung'ajtip.

22 Com nejhuïiyim co ixti chambaad tüg'óciy huïdijaty Dios yajcojy yaj'oyi'y ya naaxhuiñ yjihuïyb tzaachypi, e ca' yjotcuyc'ajtcixy. Tim jadu'n nipaady nej tüg töxyjäy paady tzaachypi co yhuaad'ajtni mina y'ung yajma'xung'adañ.

23 Canan yi naaxhuiñybi huïdi Dios yaj'oyi'y yi'yi tzaachypi jihuïyb, nañ jadu'n ïch ajt huïdijaty mïid'ajtp Dios yjihuïñ ymïc'ajt, huïdibi Dios xymooyim jayjip'aty ca'ni anajty nyajtigajtzim nninïcx. Nañ ïch ajt tajim mayim njïiyim nyaaxim ixti cooni anajty Dios xyajtigadzaanim ajt nninïcx etz xycöbïgaanim ma yi' y'it jüby tzajpjoty, e xymïid'idaanim ajt jadu'n nej yci'm'ung.

24 Mïid co n'aa'ijxim njjip'ijxim co Dios xyajnidzögaanim ajt n'alma, paady ti nbaatim jugy'ajtin huïdibi ca' ycixipy ytigoyipy. Co ixipy ti nbaatim huïdibi anajty njjip'ijxim, ca' ixipy njacjip'ijxim co nbadaanimni. Com ca' pin jacjip'ijxni co padaanip je huïdibi ti ocpatpi.

25 Per co njjip'ijxim co nbadaanim huïdibi ca' nmïid'ajtim, huin'it n'ahuijxim mïid mecxtujcin cooni nbaatim.

26 Tim jadu'n nej jotcuyc'ajtin nbadaanim co njjip'ijxim huïdibi Dios xymöhuaanim, nañ tim jadu'n je Espïritu Santo xypubejtim xypudigïiyim co njetmetzcïiyim, com ca' najtim nej jëbi huaad Dios nmïbijctzoohuim nej ypadyii.

Paady je Espíritu Santo xycodinaayim ma Dios, ymibijctzooyb je Dios mictägy mïd ñch ajt ycixpi mïd jüyin yaaxin, huidi ca' huaad yajcapxpizimiy mïd miydacin.

<sup>27</sup> Dios ñejhuiyb ti jot ti huinma'ñ jäy ajcxy ymïd. E Dios nañ huinjihuiyb tüg'óciy ayuc huidibi je Espíritu Santo yajnaxyp ma yi'. Je Espíritu Santo ypíctzooyb may'ajt jabom jabom ma Dios mïd tüg'óciy je mibijcpidijc ycixpi. Nañ jadu'n píctzoy jadu'n nej Dios tzocy jäygidägy.

### *Mij madaacin ma mibijcin*

<sup>28</sup> Yi jäy ajcxy huidibi mijpidacp Dios, huidibi ajcxy Dios ti huin'ixy, jëbi chinaaygixy jadu'n nej Dios jäygidägy ajcxy chinaayin. Nejhuiyim co huentimtiijity huidibi yi' ajcxy yminajxpy yajnaxpy, pen jibicpi o pen oybi, Dios jadu'n ti a'ixiy co huen minajxcixy yajnajxcixy mïd yi' ajcxy y'oy'ajtin ycixpi.

<sup>29</sup> Je' yi' ajcxy huidibi Dios ti yhuin'ixyii, je' yi' ajcxy huidibi Dios ñejhuiy jayijpni co ymibiga'ñyii y'ayuc. Dios jadu'n tumb ma yi' ajcxy yjot yhuinma'ñ jaydëbi yquipxyjatytïy ajcxy yjot yhuinma'ñ mïd Dios y'ung, jadu'n nej yi' yjot yhuinma'ñ mïdity.

<sup>30</sup> Yi mayjäy huidibi Dios yajnigödugiiy ca'ni anajty naaxhuiñybi chondacy co ytuna'ñ mïd yi', yi' ajcxy Dios huin'ixxi. Yi mayjäy huidibi Dios ti yhuin'ixigixy, nañ Dios yi' ajcxy yaj'ahuimbijtip tudägy. E yi' mayjäy huidibi Dios ti yaj'ahuimbity tudägy, nañ Dios yi' yajquipxyjatytihuaanip ajcxy y'oy'ajtin mïd yi' y'ung y'oy'ajtin.

31 ¿Ti jada' njacjijp'ijxim ti jada' njactzojcim? Ca' ni ti. Pen Dios ñch ajt xypubejtim xypudigñiyim, ¿pñ ñch ajt jëbi xymimadaacim? Janch ni ca pñ.

32 Dios ixti ycim'ung ti yecy mñd ñch ajt ycixpi, co oy y'o'cy mñd ñch ajt ycixpi, co oy y'o'cy ma yi cruudz mñd nidüg'óciy ajt nbocy ycixpi. Paady janch janch co Dios xymöhuaanim tüg'óciy oybi quipxyjaty mñd yi' y'ung, Jesucristo.

33 ¿Pñ jada' jëbi ocxñy je jäy ajcxy huñdibi Dios ti huñ'ixy? Ca' ni pñ. Com Dios cim yi' ti yaj'ahuimbijttäy tudägy.

34 ¿Pñ yi' ajcxy jëbi ocyajpocycäy? Ca' ni pñ. Com Cristo o'c je' mñd ajt nbocy ycixpi, etz yjuyjicy jadüg'oc, e jadachambi xñ tiempo yajpaady a'oy'amy ma Dios ymñc, e yi' ane'mdaayb tüg'óciy. E Cristo ñch ajt xyñbijctzohuñiyim, ypijctzooyb may'ajt ma Dios mñd ñch ajt ycixpi.

35 Com Cristo ooy xychojcim xyjihuiñiyim, paady ni nej ca' xy'ixmadzaanim. Huen ti ndimpaatim ca' xy'ixmadzaanim. Oy ixypy tzaachypi ayo'n nminajxim nyajnajxim, oy ixypy tajñ mayñ nbaatim; oy ixypy jäy xy'ixhuñdijtim xypahuñdijtim; oy ixypy yuu ayo'n nbaatim; oy ixypy huit tucxy nyajmayjajtim; oy ixypy tzigi'ñ nyajnajxim; oy ixypy jäy xytimyyaj'o'cim. Oy ti ayo'n ndimbaatim, Cristo ca' xy'ixmadzaanim.

36 Com jadu'n ymiñ jaybety ma Dios ñecy ma jadu'n ymiñañ:

Mñd miich, Huñdzin Dios ycixpi, je nmidzipich xyjatytimyyaj'ögaambich xñm tzuum. Jadu'n ñch ajcxy nej cöbixy huñdibi yajñicxip ma yaj'öctac co yaj'öga'ñyii.

37 Ca' ti ayo'n nbadaanim. Nmimadactähuaanim tüg'óciy ayo'n, mïd co Cristo xychojcm xyjihuïyim.

38-39 Janch nejhuïybich tiydudägy co Dios xychojcm xyjihuïyim. Ca' ji ni pin jëbi huaad xypijc-huäcxim ma Dios chójcïn, oy ixypy nja'o'cim; oy ixypy njajugy'ajtm; oy ixypy xymidzip'ajtm ángel ajcxy etz jacjadyii huïdibi mic'ajt mïd jiiby tzajpjoty. Ca' ajcxy jëbi huaad xypijc-huäcxim ma Dios, ni ti huïdibi ji ijtp cham, ni je huïdibi mimb cidacp, ni yí' jëbi xycapijc-huäcxim ma Dios chojcïn. Ajt nHuindzin Jesucristo ti xyajnejhuïyim jadu'n nej Dios xchojcm xyjihuïyim co y'o'cy ma yí' cruudz mïd ajt nbocy ycixpi.

## 9

### *Dios ti huin'ixy yi Israel jäy ajcxy*

1-2 Nmïdich je Cristo ytïy'ajt, nyajnijayïybich miich ajcxy yi' ytïy'ajt, ca' n'indägyich, co ooy ndajy nmayich mïd n'amigügtijcich ycixpi je Israel jäy co ajcxy ca' cöbigañ je Cristo. Nañ Dios yjihui'ñ, je Espíritu Santo, tiy'ajt yejcp ma ïch njot nhuinma'ñ co jadu'n tajin mayin njihuïyich mïd yí' ajcxy ycixpi.

3 Com tajy may nayjihuiïyijich mïd ïch n'amigügtijc, ïch nmigogajp, ixti njaccodinähuaamybich ajcxy ma Dios mïd ypocy ycixpi, ixti jëbi ixypy Cristo nja'ixmachich mïd yí' ajcxy ycixpi, ixti jëbi ixypy Dios xychaachytuñich mïd yí' ajcxy ypocy ycixpi, co ixypy jëbi Dios pocyhuinmecxy ajcxy.

4 Com hue' je' ajcxy Israel y'ap'ajtip y'oc'ajtip, Israel jäy ajcxy. Hue' anajty ajcxy Dios ti ycöbıgyii jadu'n nej jihuıy yci'm'ung, Dios anajty ajcxy ti ñi'ijxcıdägyii, y'ijx ajcxy Dios y'oy'ajtin. Dios nımay ajcxy co ycuend'adip. Dios ajcxy jadu'n yajni'ixıyı nidüg'óciy tiy'ajt nej ajcxy jëbi huaad Dios huindzıgıy, e Dios yajhuinhuanıy Israel jäy ajcxy je Cristo.

5 Nañ hue' ajcxy ymıj'ap'ajtip ymıjteedy'ajtip ıch ajt nmıj'ap nmıjteedy; je Abraham, Jacob, etz David, e ma je' ymiñ ajcxy, ji ymiñ je Cristo, e je' je' Dios ajtp, yı' tüg'óciy ane'mdaayb jııby tza-jpıoty etz ya naaxhuiñ. Je Cristo capxpaady y'idıpy huınıxıı.

6 Co jadu'n mına'ñıch co may ajcxy Israel jäy ca' ajcxy Dios yjäy'adyii tiydudägyı, ca' jadu'n mına'na'ñıch co Dios ca' cuyduñ yı' y'ayuc huıdibi yajhuinhuanıy Abraham etz Moısés.

7 Canan nidüg'óciy Abraham y'ap y'oc pada'ñ je oy'ajt huıdibi yajhuinhuanıy Abraham, com jadu'n yjaybetyıty ma Dios ñecy. Dios jadu'n nımay Abraham: “Yı mmang, Isaac, ti nhuin'ixyıch jëbi y'ap y'oc paady je oy'ajt huıdibi ti nyajhuinhuanıy.”

8 Co Dios jadu'n nımay Abraham, paady ycıxpi nejhuıyım co ca' nidüg'óciy Abraham y'ap y'oc jëbi naydıjyii Dios y'ung. Jëyı Isaac y'ap y'oc jëbi ñaydıjyii Dios y'ung com Dios yajhuinhuanıy co may'ajt tuna'ñ mıd yı' ajcxy.

9 Com jadu'n yjaybetyıty ma Dios ñecy co Dios nımay Abraham: “Nihuimbidaamybıch ma je tiempo huıdibi ti n'agapxtucyıch, e huın'ıt mdöxyıjc Sara y'ungbaadıp.”

10 Ji jadüg tiy'ajt. Hich ajt nmij'ap Isaac ytöxyijc Rebeca metz ymang paty.

11 Dios yhuin'ijx je jacmutzpi ca'ni anajty yma'xung'aty, e ca'ni anajty ñiguëxigy ti huinma'ñ ymïd, oyhuinma'ñ o jibic-huinma'ñ. Dios ninigoob anajty jayijpni ti huin'ixy je jacmutzpi.

12 Com Dios ñimay je Rebeca co je jacmutzpi y'ane'mamyb y'ajch ma ca'ni anajty Jacob yma'xung'atyñi.

13 Tim jadu'n nej jaybety ymiñ ma Dios ñecy, Dios jadu'n minañ: “Jac nigí ti ndzocyich Jacob, ca'ydi Esaú.”

14 ¿Nej n'ocminanim? ¿Dios ca' tiybi tuñyi? Ca' yjadu'nity. Dios tiydudägy ytuñ.

15 Com jadu'n Dios nimay Moisés: “Nba'ayohuipyich ninigoobi pinjaty ndzojcpyich.”

16 Co Dios jadu'n nimay Moisés paady nejhuyim co canan paady ycixpi Dios pa'ayohua'ñ jay miid co ajcxy chachñaymija'lxigixy co tunaangixy oyhuinma'ñ. Hue' je' Dios pa'ayo'n tuñ miid jäy ajcxy ninigoob co jadu'n tzocy.

17 Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy co Dios jadu'n nimay je Egipto rey:

Hich miich ti nmöy m'ane'min, jigix jëbi jäy ajcxy ixipy je mij ayo'n huidibi ndunaamybich ma miich mnaax mgajp, huin'it jäy ajcxy capxpaady xyaj'idipy huindu'ñybi ñaaxhuiñ.

18 Dios ypa'ayooyb je' pinjaty chojcpy, e nañ jadu'n yjot yajjuuni pin jadu'n yajmidzojcpy.

19 Huin'it miich ajcxy xyñimähuibich: “Peni janch yjadu'nity, ¿ti co Dios jadu'n jadüg'oc pocy'ixy jäy? ¿Pin jada' occapxhuimbidi nej yi' tzocyi?”



20 Miich jäy, ¿mbin miich co ti myajcapxycoja'ñ myaj'ayuccoja'ñ mïd Dios? ¿Nej jëbi pochytüdz nimäy je pin anajty ti yajcojyii? “¿Nej co jadu'n ti xyajcojyich?”

21 Tüdzajcojpi yi' yaj'oyiib je mo'ntz nej tim tzocy. Pen yajcojamyb tüdz oybi tzoajatypi, yajcojpy je'. Peni yajcojamyb tüdz huïdibi ca' oyjatyity, yajcojpy je'.

22-24 Tim jadu'n nej je tüdzajcojpi yaj'oyiib mo'ntz nej tzocy, nañ jadu'n Dios tuñ mïd jäy nej tzocy. Dios ti yajcojy jäy, e mïd ymic'ajt jëb tzaachytuñ mïd ypocy ycixpi. E co jadu'n tzaachytunipy, chi ñiguëxigipy yi' ymic'ajt. Dios ooy jecy ti jamimecxtucy ajcxy huïdibi paatip co Dios chaachytuniyb ajcxy. Com Dios ti yajcojy jäy paady jëb nañ jadu'n pa'ayoohuipy etz may'ajt tunipy mïd yi' ajcxy, jëbi ajcxy paadip yi' y'oy'ajtin. Dios ïch ajt ti xyhuin'ijxim nijëjity judíojäy, etz nijëjity huïdibi ca' yjudíojäyity, jëbi ajt n'alma nidzoocin paady.

25 Com jadu'n jaybety ymiñ ma Oseas ñecy ma Dios jadu'n yminañ:

Yi jäy ajcxy huïdibi ïch ca' anajty njäy'adyii, njäy'adaanibich cham. Yi jäy huïdibi ca' anajty ndzocyich, ndzogaanibich cham.

26 E nañ jadu'n jadüg'it Oseas cojay: “E je jäy ajcxy huïdibi anajty tzinaayb ma canaag naax cajp huïdibi anajty ca' Dios yjäy'adyii, jëb ñaydijyii Dios yjäy, je Dios huïdibi huinixi tzinaayb.”

27 Nañ jotmay mïd co Isaías jada tiy'ajt ycojay ma ñecy ma jadu'n yminañ: “Oy ixypy ajcxy ti

yjamayïy jadu'n nej tzaa'ung yajpaady ma mejy ypa', nihueeñ ajcxy y'alma ñidzoocin padañ.

28 Com Dios mic ooy cõtujcin miidity, e ca' mimecxtugipy jäy ajcxy ypocytuniñ huiniñ. E mic'amy tzaachypi möhua'ñ naaxhuinyjäy miid ypocy ycipi co anajty xiñ tiempo paatni mabaad agapxtujcy."

29 Isaías ñajtzcapxiy jadu'n jecy'ajty:

Pen ca' ixypy je Huindzin Dios huidibi ane'mdaayb jüby tzajpjoty etz ya naaxhuiñ, capubejty yi Israel jäy, co ca' ycajacyajtzooci nijëjity ajcxy, ycacödigoyday yi' ajcxy, tim jadu'n nej je jäy ajcxy yajty jim ma Sodomo cajp etz Gomorra cajp, cödigoyday ajcxy.

*Yi judíojäy ajcxy etz Jesucristo y'ayuc yty'ajt*

30 Jadu'n jëbi mhuinjihuïygyxy huidibi ti nyajni-jayïygyxy jadu'n nej Dios ytun miid jäy ajcxy. Yi jäy ajcxy huidibi ca' yjudíojäyity, huidibi ca' cuyduñ Dios ycõtujcin je jecyip, co ajcxy mijpidägy je Cristo, chi ajcxy paady tudägy'ajtin ma Dios.

31 Per yi judíojäy ajcxy huidibi jïp'ijxp co tudägy'ajtin padaangixy miid co tzachcuydungixy Dios ycõtujcin je jecyip, ni ca' ajcxy mimadägy cuydundähuipy, e ca' ajcxy tudägy'ajtin paady ma Dios.

32 ¿Na'amy co ca' ajcxy mimadägy cuydundäy Dios cõtujcin? Je' co ajcxy ca' mijpidägy huidibi Dios ti tuñ miid yi' ajcxy ycipi. Hue' ajcxy tijy co tudägy'ajtin padaangixy ma Dios miid co tzachcuydungixy Dios ycõtujcin je jecyip. Hue' ajcxy ayo'n ypadamyb co ca' Cristo cöbijccixy, tim jadu'n nej jäy ayo'n paady co ycönepy ma tüg tzaa.

33 Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy, ma Dios jadu'n ymina'ñ:

Nguexaamybich jim Jerusalén tüg jäy. Mayjäy ca' mijpidäga'ñ je jäy, e ayo'n ajcxy ypadamyb ma ñich. Tim jadu'n nej ixypy ti nbidägyich tüg tzaa ma jäy ajcxy huaad ycönejpcixy, e chi yciday ajcxy. Tüg'óciy jäy pinjaty mijpidaacp je jäy huídibi nbidägaamybich jim Jerusalén, hue' ajcxy yi' ca' ayo'n pada'ñ ma ñich, nbocyhuinmecxaamybich yi' ajcxy.

## 10

1 Miich ajcxy nmigügtjicich, ooy ndzocyich cixyot huinjot co yi Israel jäy nidüg'óciy pada'ñ y'alma ñidzoocin. Ooy ñich nügi Dios nmibijctzoy mïd yi' ajcxy ycixpi.

2 Jëbi ndiy'ajt yecyich co yi Israel jäy ooy ajcxy Dios jayajmij'ajtcixy. Hue' janchtiy ca' ajcxy huinjihuïyi Dios ytiy'ajt.

3 Com nejhuïyb ajcxy co Dios yapocyñihuádzamyb jäy ajcxy, hue' ajcxy ca' huinjihuïy nej Dios yhuinma'ñ mïdity. Ci'm anajty chachhuinma'ñ ixtaaygixy nej ajcxy jëbi ñayyajpocyñihuádzigixipy. Ca' anajty ajcxy cöbicy Dios ytiy'ajt nej jëbi huaad ñayyajpocyñihuádziyb.

4-5 Yi judíojäy ajcxy ca' huinjihuïygixy co je Cristo y'oy ya naaxhuiñ, e chi yajtigooyi Dios ycötujcin ymic'ajt huídibi Moisés yjay, jigix jëbi tüg'óciy jäy pinjaty mijpidaacp Cristo ytiy'ajt, huin'it ajcxy paadip tudägy'ajtin. Moisés yjayhuim ma jadu'n ymina'ñ: “Je pinjaty cuydumb je Dios ytiy'ajt, jim mic'ajt paadipy mïd chinaayin ycixpi.”

6-7 Per yi jāy ajcxy huídibì mǐjpǐdaacp Cristo etz cuyduni yì' ytiy'ajt, yì' ajcxy ymǐnañ: "Ca' huaad judío jāy ajcxy ymǐnaangixy jotjoty huinma'ñjoty: ¿Pǐn ocpǎttiġǐhuip tzajpjoty nicx je Cristo yajtzooh? o ¿Pǐn nicxamb ca'oydactuuby ma ajcxy öcpǐdiġc y'ity e yajjugypǐgaanip je Cristo?"

8 ¿Nej Dios y'ayuc ymǐna'ñ? Jadu'n Dios y'ayuc ymǐna'ñ: "Ti mmǐdoy miich ajcxy Dios y'ayuc ytiy'ajt ma mġi'm'ayuc, ti jāy ajcxy capxhuäcxy ma miich, ti mmǐdo'mbǐjccixy." Pues jada je' je y'ayuc tiy'ajt nej jēb mǐjpǐdaaccixy Cristo, huídibì tiy'ajt ĩich ajcxy ngapxhuäcxp.

9 Pen miich mgapxypǐdzimyb mayjāy agujc co miich ajcxy Jesús mHuindzin'adyii, etz mmǐbǐjcpy ajcxy ma mjot mhuinma'ñ co Dios ti yajjugypǐjcy Jesús co y'o'cy, huin'it m'alma paadip ñǐdzoocin ma Dios.

10 Co mmǐjpǐdäġipy Jesús cixyjot huinijot huin'it Dios xyajpocyñǐhuädzipy. Co mgapxypǐdzimipy mayjāy agujc co miich mǐjpǐdägy Cristo Jesús, huin'it yi m'alma ñǐdzoocin pada'ñ.

11 Com jaybety jadu'n miñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymǐnañ: "Nidüg'ociy jāy huídijaty mǐjpǐdacp je Cristo, ca' ajcxy ayo'n pada'ñ ma Dios."

12 Jēbì nidüg'óciy jāy mǐjpǐdägy je Cristo Jesús com Dios tú'ciy yajhuinhuanġy pocyñǐhuaatzin ma yi judío jāy etz ma huídi ca' yjudío jāyity. Ji tüg Huindzin je Jesucristo huídibì niHuindzin'ajttaayb. Jesucristo may'ajt oy'ajt tunam mǐjcajee mǐd huentimpǐnjäyity pǐnjaty pǐjczooob pubejtin ma Dios mǐd yì' yxñ.

13 Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy,

ma jadu'n ymĩnañ: “Nidüg'óciy jäy pinjaty Dios mĩbijctzoob mĩid Huindzin Jesucristo yxĩ, yĩ' ajcxy y'alma paadip ñĩdzoocĩn.”

14 ¿Nej jėbi jäy ajcxy occohuanĩy Jesucristo co huen y'alma nĩdzögy, pen ca' anajty ti mĩbijci je ytiy'ajt? Pues ca' yjadu'nity. ¿Nej jėbi jäy mĩbicy Jesucristo peni ca'ni ajcxy amido'ijti y'ayuc? Pues ca' yjadu'nity. ¿Nej jėbi jäy ajcxy mĩdoogixy Jesucristo y'ayuc, pen ca' pin capxhuäcxy ma yĩ' ajcxy?

15 ¿Nej jėbi jäy ajcxy capxhuäcxy Jesucristo y'ayuc ytiy'ajt, pen ca' pin yquexyii ayuccapxhuäcxpi? Com jaybety jadu'n ymĩĩñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymĩnañ: “Ooy oy jäy ñayjĩhuĩyii co pinjaty mĩmimb mĩja'tp oybi tiy'ajt, pinjaty capxhuäcxp oybi tiy'ajt ma yĩ' ajcxy.”

16 Per ca' nidüg'óciy jäy mĩbicy je oybi tiy'ajt, com Isaías jadu'n cojay ma ñecy ma jadu'n ymĩnañ: “Huindzin Dios, ¿pin ti mĩjpidägy ĩch ajcxy n'ayuc?”

17 Cooni jäy ajcxy capxhuäcxy Jesucristo ytiy'ajt ma jäy chinaaygixy, huin'it ajcxy ymĩbijccixy com ti amido'ijtcixy je tiy'ajt.

18 Per n'amidooybich miich ajcxy: ¿Nej ca' jada' yĩ judíojäy ajcxy mĩdoy Dios ytiy'ajt? Janch jadu'n ti ajcxy jamĩdoy, com jaybety jadu'n ymĩĩñ ma Dios ñecy ma jadu'n ymĩnañ:

Ti capxhuäcxy ajcxy Dios y'ayuc ytiy'ajt huindu'mybi naaxhuiñ. Ti ajcxy Dios y'ayuc mĩdodaayi huindu'mybi naaxhuiñ.

19 Jadüg'oc n'amĩdoogixy: ¿Nej ca' Israel jäy jada' ajcxy nejhuĩy Dios ytiy'ajt? Ñejhuĩyb ajcxy. Com

jecy'ajty Moisés ycojay ma ñecy ma Dios jadu'n yminañ:

Nyajpocyñihuaatztähuibych yi jäy ajcxy huídibi ca' ñich njäy'adyii, e huin'it miich ajcxy cohuindoyi mjihuihuipy müd yi' ajcxy ycixpi. Ndunipyich may'ajt müd yi' ajcxy, e huin'it miich yi' ajcxy mmijotmädiip.

<sup>20</sup> Jadu'n jadüg'it Isaías cojay ma yi' ñecy, ma Dios jadu'n yminañ:

Yi jäy ajcxy huídibi ca' xy'ixtäyich, ti xypaadyich ajcxy. Ti nyajniguëxigyich ndiy'ajt ma yi jäy huídibi ca' xyñidiy xyajtiyich.

<sup>21</sup> Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy, ma Dios jadu'n nigapxy yi Israel jäy co jadu'n yminañ:

Jabom jabom ti njamimecxtucyich yi Israel jäy ajcxy. Ti njayajnimäyich ñich ndiy'ajt, e ca' ajcxy mijpidägy. Hue' ajcxy ca' xycapxymidooyich, xymijotmij'öcpich ajcxy.

## 11

### *Yi Israel jäy ajcxy huídibi ti ypocynihuaatzcixy*

<sup>1</sup> Paady n'amidoogixy: ¿Nej ti jada' Dios ix'ijxni ixtijni yi Israel jäy ajcxy? Pues ca' yjadu'nity, Dios ca' yi' ixmachñi Israel jäy ajcxy. Com nañ Israel jäy ñich. Abraham nmij'ap'ájtibich nmijteedy'ájtibich e nañ jim ngogájpídyich ma anajty Benjamín yco-gajpity.

<sup>2-3</sup> Dios ca' ixmach yi' yjäy huídibi yhuin'ijx jecy'ajty co jäy'ada'ñyii jigix jëbi may'ajt oy'ajt tunipy müd yi' ajcxy. ¿Nej ca' ajcxy mnejhuüy nej jaybety ymiñ ma Dios ñecy jadu'n nej Elías nigapxy yi Israel jäy ma Dios? Jadu'n yminañ:

Huindzin Dios, ti yi Israel jäy ajcxy yaj'öctäy huídibi anajty miich m'ayuc xycapxhuäcxip. Ti ajcxy yajhuindigoydäy je tzaa macxy ma anajty jäy xyhuindzigiy. Naydügpajc ïch ti njachui'myich njaccapxhuäcxyich miich m'ayuc, e nañ xyaj'ögaamich jäy ajcxy.

<sup>4</sup> E chi Dios y'adzooy nimay Elías:

Ca' mim naydügity, ji ïch ahuing nmüididyich yujpcicy jahuixtujc mil yëdyjc huídi xy'ojadajtpich xyhuindzigiybich chambaad, huídibi ca'ni huingoxtinäy yi Baal, yi dios falso, ca'pi ti mic'ajt müidity ni ti tzöc'ajt ca müidity.

<sup>5</sup> Tim jadu'n nej Dios müidity anajty huixtujc mil yëdyjctijc jecy'ajty co anajty Elías yjugy'aty, nañ tim jadu'n cham ma ïch ajt nxï ndiempo Dios ymüid nijëjity judíojäy huídibi ti pa'ayoy, e paady ycixpi ti yhuin'ixyii jëbi yi' jäy'adyii.

<sup>6</sup> Com co ixypy ajcxy yajxon cuyduni Dios ycötujcïn, ca'p ni ti pa'ayo'n Dios jactunaani müid yi' ajcxy, com co ti anajty jim Dios y'ayuc ycuydundäyii.

<sup>7</sup> ¿Ti ti ytunyii ti yjadyii müid yi Israel jäy ajcxy? May ajcxy ca' may'ajtin oy'ajtin paady ma Dios jadu'n nej ajcxy jïp'ijxcixy. Jëyi ajcxy huídi Dios huin'ijxi ti ajcxy paatcixy oy'ajt ma Dios. Yi jacjadyii Israel jäy ajcxy Dios nïg ooy yajjotmij'öccixy.

<sup>8</sup> Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy jadu'n nej Dios yajjotmij'ögy yi Israel jäy, ma jadu'n ymïnañ:

Tim jadu'n ajcxy nipaady nej jäy ajcxy huídibi

ti ymi'öctigooyñi, jadu'n nipaady nej jäy  
huidibi huiintz'ip, jadu'n nipaady nej  
huidibi cönat'ip.

9 David nañ jadu'n ycojay jecy'ajty ma ñecy, ma  
jadu'n ymınañ:

Huindzin Dios, cham je jäy tzachnixondägy yi  
tzinaayin yi jugy'ajt'in, ca' ajcxy xyjäymech.  
Timitiini ajcxy ayo'n möhuipy; tim jadu'n  
nej iyujc ayo'n paady co yajtüxuuch o co yjut  
cögäy.

10 Yajma'ti ajcxy yjot yhuinma'ñ, huen ahuimbi-  
jtcixy jadu'n nej jäy huintzpi. Mö ajcxy tza-  
achyp'i huinixi huinitempo, tim jadu'n nej  
jäy ajcxy tzaachyp'i jihuiy huidibi jemxyp'i  
tzimäccixp.

*Yi ypocyhuinmeecx'in huidibi ajcxy ca'p yju-  
dijäyity*

11 Co jadu'n yi maybi Israel jäy ca' cöbijccixy  
Dios ytiy'ajt, ¿nej mdijy, ti Dios y'ixmachyii ajcxy  
tücci'yi, e yajtigoya'ñ ajcxy? Pues ca' yjadu'nity,  
ca' Dios ixmach yi Israel jäy ajcxy tücci'yi. Co yi  
Israel jäy ca' cöbijccixy Dios ytiy'ajt nej Cristo y'o'cy  
müid yi' ajcxy ypocy ycixpi, paady cöbicy yi huidibi  
ca' yjudíojäyity, jëbi ajcxy y'alma nidoocin paady.  
Jadu'n Dios ytuñ jigix jëbi yi judíojäy ajcxy cohuin-  
doyi jihuihuipy, e chi nañ jadu'n mijp'idägi py ajcxy  
Jesucristo.

12 Pen yi mayjäy ajcxy huidijaty ca' y'israeljäyity  
mij'oy'ajt'in mijjotcujc'ajt'in ti paady, müid co yi  
jacmaybi Israel jäy ca' cöbijccixy Jesucristo, chi  
nigi oy'ajt'in jotcujc'ajt'in padañ yi naaxhuiñjyay



ajcxy co anajty nidüg'óciy Israel jäy yjothuimbijit-taaygixy etz cöbijctaaygixy je Cristo.

13 Cham nijayiygixy miich ajcxy huidi ca' yjudíojäyity, com Dios ti xyquexyich ngapxhuäcxich yi' y'ayuc ma yi jäy ajcxy huidibi ca' yjudíojäyity. Ooy nyajcopicyich jada ndungich, jigix jëbi judíojäy oy'ajtín paady nañ jadu'n.

14 Ca' jecyity co ïch n'amigügtijc, yi judíojäy ajcxy, cohuindoyï ajcxy jihuïhuipy, co anajty mayjäy huidi ca' yjudíojäyity mijpidägy ïch n'ayuc. Co jadu'n ajcxy cohuindoyï jihuïhuipy, chi ajcxy nañ jadu'n mijpidägy Jesucristo.

15 Com pen je naaxhuiñjäy huidibi ca' yjudíojäyity, huidibi Dios jecy'ajty ca' jäygidaci ajcxy chinaayin, pen ti ajcxy cöbijci Dios ytiy'ajt, pen ti ajcxy oy'ajtín paady ma Dios, miid co Dios ti ixmach yi Israel jäy huidibi ca' cöbicy yi' ytiy'ajt, chi yi Israel jäy co ajcxy jadüg'oc yjothuimbidity etz cöbigipy Dios ytiy'ajt, nañ jadu'n ooy yjotcugïhuipy ajcxy, jadu'n nejjihuïy ti ajcxy y'ögy etz nej jihuïy ajcxy ti yjugypicy jadüg'oc.

16 Com co Abraham, Isaac etz Israel Dios anajty jäy'ajtíp, paady nañ jadu'n tüg'óciy Israel jäy Dios jäy'adyii, miid co Israel y'ap'ajtíp y'oc'ajtíp ajcxy. Tim jadu'n nejjihuïy judíojäy ajcxy tzajcaagy puuducy möy Dios, nañ jadu'n je ytujctuc huidibi jac-hui'm nañ Dios je' yje', e nañ tim jadu'n nej co jäy ajcxy möy Dios quipy ytictz, tüg'óciy je' Dios je'ajtäyii quipy y'aacxy.

17 Hue' je' nijëjty Israel jäy ca' mijpidägy Dios ytiy'ajt, paady ñajtz'ixiyi, e may'ajt oy'ajt tuñ miid huingbi jäy huidi ca' israeljäyity. Tim jadu'n

nej jihuïy tüg oyguipy huïdi tïm'ajtp yajpubuxy y'aacx, e je ma ti yajjïppujxtüty, je' yjïp yajpidägy ma huingbï quipy y'aacx. Miich ajcxy huïdi ca' yjudíojäyïty huïdibï ti mïbïcy je Cristo, ti mbaady Dios y'oy'ajt tïm jadu'n nej judíojäy ajcxy jecy'ajty mïdïty Dios y'oy'ajt.

18 Ca' huaad amïj agïx mnayjihuiïygïxy, e ni ca' huaad m'ixtïjcïxy yï judíojäy huïdibï ca' mïjpidaccïxy je Cristo. Miich ajcxy yï m'oy'ajt ti mbaady ma Dios, tïm jadu'n nej je quipy y'aacx mïc'ajt paady ma yï quipy ytictz.

19 Ca' yjecyïty co miich ajcxy mïna'naangïxy co Dios najtz'ixïy yï judíojäy huïdibï ca' mïbïcy Cristo, jaydëbï miich ajcxy mnaydiyïi co Dios xyjäy'adyïi.

20 Tïy'ajt jadu'n nej miich mïna'ñ. Dios ñajtz'ixïy yï maybï judíojäy mïd co ajcxy ca' mïbïcy Jesucristo. E Dios miich ti xycöbïcy mïd co ti mmïbïcy Jesucristo. Per ca' huaad miich amïj agïx mnayjihuiïyïi mïd co Dios ti xycöbïcy. Naygüend'adiï yajxon ma Dios ytiy'ajt, tziği' Dios.

21 Com Dios ñajtz'ixïy yï judíojäy ajcxy mïd co ca' ymïjpidägyïi yï ytiy'ajt. Nañ jadu'n miich ajcxy yï xyñajtz'ixïhua'ñ, pen ca' mmïjpidaccïxy yajxon yï ytiy'ajt.

22 Cuentïpic jadu'n nej Dios may'ajt oy'ajt tuñ mïd nijëjïty jäy, etz mïc tzaachytuñ nijëjïty jäy. Dios mïc tzaachytuñ je judíojäy huïdibï ca' ycapxymïdoy, etz may'ajt oy'ajt tuñ mïd miich ajcxy huïdi capxymïdoob. Jaccuydun yajxon Dios ytiy'ajt, e niği Dios may'ajt oy'ajt xytuunïpy, pen ca' mguydunï yï ytiy'ajt, huin'it Dios xyñajtz'ixïhuïpy.

23 E nañ jadu'n yï judíojäy ajcxy huïdi ca'

mibijccixy Jesús, co ajcxy yhuinma'ñ yajtigadzipy, e mijpidägipy Jesús, huin'it Dios ycöbighyb jadüg'oc, etz Dios mïd ymic'ajt jëbi may'ajt oy'ajt tunipy mïd yí ajcxy.

<sup>24</sup> Com pen miich ajcxy huïdi ca' yjudíojäyity huïdibi jecy'ajty anajty ca' Dios jäy'adyii, pen miich ajcxy Dios mic'amy ti xycöbicy, nañ jadu'n jact-zojc cöbiga'ñ huïdibi ajcxy judíojäyip, pen ycöbijcy ajcxy.

*Jadu'n nej Dios yajnïdzoocogixïhua'ñ Israel jäy ajcxy*

<sup>25</sup> Miich ajcxy nmigügtijcich, nyajnijayïyb ajcxy jadu'n nej Dios tuna'ñ mïd yí Israel jäy, jaydëbi ca' miich ajcxy amij agix mnayjihuihuïyb, etz jaydëbi mnejhuïhuipy jada tiy'ajt huïdibi ca' pin nejhuïy, co yí Israel jäy ajcxy ooy ajcxy y'aamijity yjotmijity, ca' ajcxy capxymïdoy Dios. E jadu'n ajcxy y'ida'ñ mabaad anajty yca'pxy je mayjäy, ca'pi y'israeljäyity je huïdibi mijpidägam Jesucristo ytiy'ajt.

<sup>26</sup> Nejhuïyim co Dios may'ajt oy'ajt tunamb jadüg'oc mïd tüg'ócïy Israel jäy ajcxy, com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy ma Dios jadu'n ymina'ñ:

Jacjiini tüg Israel jäy ymina'ñ huïdibi yajnïdzögamb ajcxy ma yí ypocy. Yí yajtigoyaanip Israel jäy ypocy.

<sup>27</sup> Jadüg'it jaybety ymiñ ma Dios jadu'n ymina'ñ: Jadu'n nyajhuinhuanïyich yí Israel jäy co yí ajcxy ypocy nyajtïgooybich.

<sup>28</sup> Co yí Israel jäy ca' mijpidaaccixy Jesucristo ytiy'ajt, chi Dios ajcxy ñajtz'ixïyi. E co ñajtz'ixïyi

ajcxy, paady ycixpi miich ajcxy Dios ti yxcöbicy, co ti mmijpidaaccixy Jesucristo. Per chambaad Dios jactzojctay yi Israel jäy mïd co Dios huin'ijxy yi Abraham, Isaac etz Jacob jecy'ajty jëbi yi' yjäy'adyii.

29 Dios ti huin'ixy yi Israel jäy ajcxy jëbi yi' yjäy'adyii, etz tüg'óciy huïdi yajhuinhuan#y co möhua'ñ, co may'ajt tuna'ñ mïd yi' ajcxy ycixpi. Ymöhuipy yi', ytunipy yi'. Dios ca' y'ayuc yajxïgy.

30 Miich ajcxy huïdi ca' yjudíojäyity jecy'ajty ca' anajty mmijpidaaccixy Dios. Jadachambi xii tiempo Dios miich ajcxy ti xypa'ayoy, mïd co yi Israel jäy ca' mijpidägy Cristo ytiy'ajt.

31 Yi judíojäy jadachambi xii tiempo ca' mijpidaaccixy Dios ytiy'ajt, tim jadu'n nej jecy'ajty miich ajcxy ca' anajty mmijpidaaccixy Dios ytiy'ajt. Jacjiini Dios pa'ayoohuin tuna'ñ jadüg'oc mïd yi judíojäy ajcxy tim jadu'n nej ytuñ mïd miich ajcxy jadachambi xii tiempo.

32 Com Dios anajty ti yajpocycädäy tüg'óciy jäy co ajcxy ycapxycömidodacy, yi judíojäy etz nañ huïdi ca' yjudíojäyity, paady ycixpi Dios pa'ayo'n tuñ mïd nidüg'óciy jäy, judíojäy etz nañ huïdi ca' yjudíojäyity, tüg'óciy pïn mijpidacp yi' ytiy'ajt.

33 ¡Ooy ycodzigijity Dios! Dios ooy mijcajee may'ajt oy'ajt tuñ mïd jäy ajcxy ycixpi. Dios ooy mijcajee mijhuinma'ñ ti tuñ mïd jäy ajcxy ycixpi. Dios ooy mijcajee ycohuinma'ñity. Ca' ni pïn jëbi huinjihuïydäy je ayuc huinma'ñ huïdi Dios ymïd. Etz nañ ca' ni pïn jëbi huinjihuïydäy huïdibi Dios ytumyb.

34 Com jaybety jadu'n miiñ ma Dios ñecy ma jadu'n ymina'ñ:

Ca' ni pɪn jɛbi huinjihuɪydäy nej Dios yhuinma'ñ mɪdɪty. Ca' ji ni pɪnjäy huɪdi ti capxhuijy Dios.

<sup>35</sup> Ca' ji ni pɪnjäy huɪdi tijaty ti ocmooybi Dios. Dios ca' ni ti nuucxy mɪdɪty mɪd ni pɪnjäy.

<sup>36</sup> Tüg'óciy huɪdijaty ïch ajt ya nbaatim, ac jiiby choondäy ma Dios. Yi' tüg'óciy ti yaj'oyɪydäy, e yi' je'ajttaayip tüg'óciy. ¡Tzoc Dios capxpaatim ojadajtim huinixi huinɪtiempo! Jadu'n jadu'n. Amén.

## 12

### *Je jugy'ajtin cixyjot ma Dios*

<sup>1</sup> E jadu'n nmɪgügtɪjcich, cham ïch miich ajcxy nimaaygixy mɪctägy, com co Dios ti xypa'ayoogixy, paady ycixpi nay'ayéjciy naygɪyéjciy amuumdügjot ma Dios. Cuychinayi yi ytiy'ajt yajxon jabom jabom. Tzinaaygix mɪd huädz mjot mhuinma'ñ, jadu'n nej Dios jɛbi jäygidägy yi mdzinaayin. Jada je tiy'ajt nej jɛbi Dios m'ojadajtcixy tiydudägy.

<sup>2</sup> Ca' ajcxy mguydungixy mguychinaygixy yi naaxhuiñjyäy ajcxy yjɪbɪcjot yjɪbɪc-huinma'ñ huɪdibi tzinaaygixp jadachambi xi jadachambi tiempo. Com Dios ti xymooygixy jemybi mjot jemybi mhuinma'ñ, paady mguydunipy ajcxy yi' ytiy'ajt. Ixpɪjccix Dios ytiy'ajt, jigix ajcxy mnejhuɪhuipy huɪdibi tiy'ajt Dios chojcyp mguydunipy, etz jigix mhuinjihuɪhuipy je oyhuinma'ñ, je tudägy pi huinma'ñ huɪdibi Dios yjäygidacpy, je huinma'ñ huɪdi huädzip ca'pxyip.

<sup>3</sup> Com Dios may'ajt oy'ajt ti tuñ mɪd ïch etz ti xymöyich jada tung co ngapxhuäcxich yi'

y'ayuc, paady ñich miich ajcxy nımäy nidüg'óciy co ca' huaad amij agix mnayjihuiyigixy, ca' huaad ñigi anaxy mnaygömáayigixy ci'm. Nidüg nidüg ci'm huinmaaygixy yajxon huidi tung jëbi myajnicxcixy, jadu'n nej Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooygixy.

<sup>4</sup> Jadu'n nej ñich ajt nninïcx ymïid yhuin y'ahuac etz yci' ytecy, je ninïcx abicy ytung mïidity, je huiin abicy ytung mïidity, je y'ahuac abicy ytung mïidity, etz je ci' tecy abicy ytung mïidity.

<sup>5</sup> Nañ tim jadu'n ñich ajt huidi mijpidacp Cristo, e ni may ñich ajt, e tügpicy jäy ñich ajt com tú'ciy nmibijcim. E nije' nije' Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim abicyjaty, nej jëbi nije' nije' Dios ytung nyajnicxim.

<sup>6</sup> Com abicyjaty Dios ti xymooyim huijy'ajt cujc'ajt, paady copicy nyajtuunim nije' nije' je huijy'ajt cujc'ajt huidi Dios ti xymooyim. Pen Dios ti xymooyim huijy'ajt cujc'ajt jëbi ngapxhuäcxim yi' y'ayuc, copicy ngapxhuäcxim mïbaad ixpijcin nmïid'ajtim.

<sup>7</sup> Pen Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim co jëbi nbubejtim nmigügtijc, copicy nmigügtijc nbubejtim. Pen Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim jëbi nyaj'ixpijcin nmigügtijc, copicy ndung'ajtim yaj'ixpiji.

<sup>8</sup> Pen Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim co jëbi ngapxhuijim nmigügtijc, co jëbi njot'amijmooyim nmigügtijc, copicy ngapxhuijim nmigügtijc, etz njot'amijmooyim nmigügtijc agujc jotcujc. Pen nyejcin tijaty ma nmigügtijc, copicy agujc jotcujc nyejcin. Je huidi ajcxy nigohuajc'ajtp mibijcpidijc copicy yajxon y'ané'mgixipy. Pen Dios huijy'ajt

cujc'ajt ti xymooyim co jëbi nbubejtim jäy ajcxy huídibi ayo'n müd jotmay müd, copicy agujc jotcujc nbubejtim pinjaty ayo'n müd jotmay müd.

*Nej mibijcpidijc huaad jugy'ajtcixy chinaygixy*

<sup>9</sup> Naychójcigixy nayjihuíyigixy miñ xyipy amuumdügjet, ca' y'ametz yjotmetzity. Ca' mnijot'ajtcixy jibic jot jibic-huinmañ. Nijot'ajtcix nigí oyjet oyhuinmañ.

<sup>10</sup> Naychójcigix nayjihuíyigix amuumdügjet, jadu'n nej ypadyii mnaymigüg'ájtigixipy ma Jesucristo. Nayyajmij'ájtigix nigí nidüg nidüg miich ajcxy.

<sup>11</sup> Naymic'íjxigix cixyjot huinijot, ca' mnuux'ajtcix. Tungix amuumdügjet müd mHuindzin Jesucristo ycixpi.

<sup>12</sup> Tzinaaygix agujc jotcujc, com mnejhuíyb ajcxy co mbadañ oy'ajtin ma Dios. Mecxtujccix yi tzaachypi ayo'n huídibi mmínajxyp myajnajxyp. Mibijctzoogix Dios jabom jabom.

<sup>13</sup> Naybubéjtigix miñ xyipy, pen yajmayjajtpy migüg tijaty. Nayyajjättácigix miñ xyipy oy yajxon.

<sup>14</sup> Nibijctzohui' ma Dios huídibi ajcxy xy'ixhuídijtp xpahúdíjtp. Nibijctzohui' mmidzip huen Dios may'ajt oy'ajt tuñ müd yi' ycixpi. E ca' mnibijctzohuíy co huen ayo'n paadipy.

<sup>15</sup> Tzoc jotcujc nayjihuíyim co ajt nmigügtijc jotcujc ñayjihuíy. Tzoc müdtajim müdmayim nmigügtijc pen tajp mayb.

<sup>16</sup> Ooy yajxon nayyaj'íjtigix naygodigíyigix. Ca' amij agix mnayjihuíyigixy. Migüg'adíyb yi

mmigüg huidi ayoob. Yung naxy mïd'at mjet mhuinma'ñ, ca' mnyagömäayigixy.

17 Co jäy xymïdundigóoygixipy, ca' huaad jibic myaj'ahuimbijtcixy. Hue' janchtiy oybi ajcxy mdunipy jadu'n nej jäy jëbi jäygidägy.

18 Oy nayyaj'ïjtigix mïd nidüg'óciy jäy mabaad mmadägy.

19 Miich ajcxy migügtijc, co jäy jibic xymïdundigóoygixipy, ca' nañ jadu'n ajcxy myaj'ahuimbidipy, mïmecxtugipy ajcxy, com Dios yi' tzaachytunip yi jäy ajcxy huidi anajty xymïdundigóoygixp. Com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy jadu'n ymiñ: “ïich nyaj'ahuimbidipyich nej anajty jäy xymïdundigóoygixy.”

20 Co jäy xymïdundigóoygixipy myaj'ahuimbidipy ajcxy oybi, com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymiñ: Pen yi mmïdzip yubo'cip, myajcayipy myaj'ügipy, pen yi mmïdzip tidziyip, myajni'ügipy. Co jadu'n mdunipy mïd mmïdzip huin'it tzöydu'n jihuihuipy.

21 Pen myaj'ahuimbijtpy jibic co jäy xymïdundigoy, ti anajty jibic-huinma'ñ xymïmadägy. Hue' janchtiy yajtun mecxtujcin etz oyhuinma'ñ, e jadu'n jibicpi mïmadägy mïd oybi.

## 13

1 Copicy co nidüg'óciy jäy capxymïdóogixipy yi cajp tungmïdipi etz yi gobierno tungmïdipi. Ca' ji ni tüg tungmïdipi huidibi jëbi y'ane'my pen Dios ca' a'ixiy. Com Dios jadu'n cötujcin ti yajhui'my co huen jii'aty tungmïdipidijc, paady



ycixpi tungm̄idpidijc nidüg'óc̄iy jim mic'ajt paady ma Dios.

<sup>2</sup> Paady jäy ajcxy p̄injaty ca' ycapxym̄idoy ma tungm̄idpidijc, hue' tundigooyb ma Dios e tzaachyp̄i ajcxy ypadaamyb.

<sup>3</sup> Yi m̄ijtungm̄idpi ca' yi' ajcxy adziḡiy yi jäy hūidijaty oyhuinma'ñ m̄id. Hue' janchtiy yi' ajcxy chaachytun̄ipy yi jäy hūidi j̄ib̄ic-huinma'ñ m̄id. Pen mdzojcy p̄ co ca' tzaachyp̄i mbaad̄ipy ma yi tungm̄idpi, hue' janchtiy oyb̄i mdun̄ipy, e huin'it m'id̄ipy jotcuje.

<sup>4</sup> Com Dios ti pid̄ägy jada tungm̄idpi m̄id miich ajcxy ycixpi, jiḡix j̄ebi jotcuje ajcxy mdzinaayḡixy. Pen m̄undigooyb huin'it je tungm̄idpi mdziḡihūipy, com yi' ym̄id mic'ajt j̄ebi tzaachytuñ jäy ajcxy hūidibi tundigooyb. Com Dios ytung ytuun̄ipy etz ycu yduun̄ipy Dios ycötujc̄in jadu'n nej Dios xyñajtz'ane'm̄iyim, cop̄icy co tzaachytuñ je jäy ajcxy hūidibi tundigooyb.

<sup>5</sup> Paady ycixp̄ cop̄icy mgapxym̄idohūipy tungm̄idpidijc, jiḡix ca' miich ajcxy Dios xychaachytun̄ipy e nañ jotcuje mnayjih̄ūih̄uyb co ca' anajty ti ti m̄undigoy.

<sup>6</sup> Yi tungm̄idpidijc Dios ycixpi ajcxy ytuñ, e ym̄id ajcxy ycötujc̄in, paady ycixpi cop̄icy mm̄iḡued̄ipy ajcxy.

<sup>7</sup> Mḡued̄ipy ma yi tungm̄idpidijc hūidibi xypaatp. Co ajcxy cajp meeñ yajmucy, miḡued̄ipy. Co je gobierno tungm̄idpi pid̄ägy impuestos, miḡued̄ipy. Jäy ajcxy hūidijaty tungm̄id myajm̄ij'ad̄ipy, etz hūidi m̄ijtungm̄id mḡömayipy.

<sup>8</sup> Ca' p̄in minuucxy'ad̄iyb. Tzoc jih̄ui' mm̄iḡügt̄ijc, e mḡued̄ipy oy'amy hūidibi

mnuucxyp. Co yi mmigügtijc mdzogipy mjiñhuipy ti anajty mguydundäy Dios ycötujcín.

<sup>9</sup> Jadu'n Dios ycötujcín jaybety ymiiñ, ma jadu'n ymina'ñ: “Ca' mmigapxtigoyipy huingbi töxyjäy. Ca' mmigüg mmeedzipy. Ca' mjäyyaj'ögipy. Ca' mmigüg m'adzocipy ti ymiid.” Pen mdzojcpy mjiñhuipyb migüg nej miich ci'm mnaychogyii ti anajty mguydundaayi Dios y'ane'min ycötujcín.

<sup>10</sup> Je naychojcin je nayjihuipyin ca'p je' ti jibicpi ti tzaachypi tuñ ma je migüg, co jadu'n jada mguydundaahuipy ti anajty Dios ycötujcín mguydundaayi.

<sup>11</sup> Com miich ajcxy mnejhuipyb co huingon je xii je tiempo mina Jesucristo mina'ñ jadüg'oc ya naaxhuiñ, paady ycixpi jip'ijxcix ajt nHuindzin Jesucristo co tzojc yminipy. E jadachambi ti yjac-huingoni mina miina'ñ ich ajt nHuindzin Jesucristo, ca'ydi co oga'n nmibijcim.

<sup>12</sup> Canaag jimijt jäy ajcxy ahuijxy jip'ijxpy co Dios yajnidzöga'ñyii ajcxy y'alma, jadachambi ti yhuingoni je xii je tiempo mina n'alma ajt nidzoocin padaanim. Paady ycixp tzoc ixmajtzim yi jibic-huinma'ñ yi huidibi jäy ycuydumyb huidibi ca' Dios ytiy'ajt nejhuipyi. Tzoc cuychinaayim cuyjy'ajtim Dios ytiy'ajt.

<sup>13</sup> Tzoc tzinaayim juy'ajtim tudägy. Tzoc cuyduunim Dios ytiy'ajt. Ca' huaad jadu'n ndzinaayim amügyjäy. Ca' huaad n'agootzhuidijtim xiicyaax xiictinaayim. Ca' huaad ndundigooyim miid huingbi töxyjäy. Ni ca' huaad ndziptuunim ahua'nduunim. Ni ca' huaad nmigüg nmi'ijxtinaayim.

14 Tzoc cuychinaayim cuyjugy'ajtim Jesucristo ytiy'ajt. Tzoc tzinaayim tiydudägy jadu'n nej Jesucristo tiydudägy ti chinäy ya naaxhuiñ. Ca' nguyduunim ti jibicpi ajt n'aa njot yja'adzojcpy.

## 14

### *Ca' migüg mbocy'ixy*

1 Miich ajcxy nmigügtijcich, copicy mgöbigipy agujc jotcuyc ma miich mnayyöymújicigixy ajcxy yi migügtijc huidibi mibijcp je Cristo, per ca' tiydudägy huinjihuüy je Cristo ytiy'ajt. Mgöbigipy per ca' mhuingapxpedipy, ca' ti myaj'ayucyoonipy miiid yi' ajcxy.

2 Ti migügtijc huidibi minamb co Dios ca' ti jicxy capx'aducy, etz jëbi ajcxy jicxy huenytim ti jicxyity. Etz nañ ji migügtijc huidibi minam co Dios ti capx'aducy tzüch, paady ajcxy jicxy'adyii je'jada'ajty aay ujtz.

3 Yi migüg huidibi tzüch tzützp ca' huaad ixtijy je ymigüg huidibi yjicxpy je'jada'ajty aay ujtz. E nañ ni yi migüg huidibi jicxp aay ujtz ca' huaad ixtijy yi migüg huidibi tzüch tzu'tzp, com Dios ycöbijctaayb je jäy ajcxy huidibi ti mibicy Jesucristo.

4 Ca' huaad miich ajcxy mnimähuiipy yi nmigüg co ca' oytuñ, tim jadu'n nipaady nej co tüg jäy nimähuiipy huingbi jäy ytumbi co ca' oy ytuñ. Dios ci'm nimähuiip huidi ajcxy mibijcp Jesucristo, pen oytuñ o ca' oytuñ. Dios ypubejtyp pinjaty mibijcp, paady madaacp ajcxy ma chinaayin.

5 Nijëjity ajt nmigügtijc ymina'ñ co ooy ycopicyity n'amay'ajtim nijëjity xii, jacjadyii jäy ymina'ñ co ca' ycopicyity n'amay'ajtim jada xii.

Huen nidüg nidüg yci'mhuinma'ñ yajtuñ pen y'amay'adamyb, o pen ca' amay'ada'ñ nije' nije' xii.

<sup>6</sup> Hich ajt nmigügtijc huidi amay'ajtp nijëjity xii, hue' ajcxy tijy co Dios jadu'n tzojcp. E nañ ich ajt nmigügtijc huidi tzüch tzu'tzp, hue' ajcxy tijy co Dios jadu'n tzojcp, etz nañ yajnaxyp Dioscojuyip ma Dios mïid yjicxy ypicxy ycixpi. Nañ tim jadu'n ajt nmigügtijc huidi ca' tzüch tzüdzan'ñ, hue' tijy co Dios jadu'n tzojcp, etz nañ yajnaxyp Dioscojuyip mïid yjicxy ypicxy ycixpi.

<sup>7</sup> Ca' ich ajt nayyajtznayim amidzooci'm, nañ jadu'n ca' ich ajt ci'm ndzojcin co n'o'cim.

<sup>8</sup> Pen njactznayim hue' anajty nguyduunim ajt nHuindzin Jesucristo chojcin. Pen n'o'cim yi' anajty jadu'n ti yajcöducy. Pen njactznayim, o pen n'o'cim, tú'ciy nipaady, com Jesucristo nHuindzin'ajtim ma yi' tznayin etz ma yi' o'cin.

<sup>9</sup> Paady ycixp Cristo y'o'cy etz yjugypicy jadüg'oc jigix jëb nihuindzin'ajttäy yi' yjäy huidibi jactznayb jacjugy'ajtp, etz jigix jëb nihuindzin'aty yi' tiibi y'ögy.

<sup>10</sup> ¿Na'amy co mmigüg mdzachpocy'ixy? o ¿Nej co mmigüg mdzach'ixtijy? Ca' jadu'n y'oyity co ajcxy jadu'n m'idich. Com nidüg'óciy ajt njädaanim ma Dios ytiydundac.

<sup>11</sup> Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymina'ñ:

Janch janch co ich, je tügpajcpi Dios, jadu'n nmina'ñich co tüg'óciy naaxhuiñyjäy xyhuingoxtinähuibich xyhuindzigihuibich, etz nañ tüg'óciy naaxhuiñyjay xycapxpaadibich co ich je' tügpajcpi je Dios.

12 Com Dios nhuindzin'ajtim, paady ycixp nidüg'ócüy ñich ajt nayguëxictähuaanim ma Dios yhuinduu, chi Dios xy'amidohuaanim nej ti ndzinaayim ti njugy'ajtim nidüg nidüg.

*Ca' migüg myajhuinma'ñyidgooygixy*

13 Paady ycixpi ca' huaad naynixiic nayni-gapxim miñ xyipy. Hue' janchtiy miich pidaaccix mhuinma'ñ co ca' ti mdúngixipy huidi mmigügtijc ca' jäygidägy, huidi mmigüg yajpocycähuiib.

14 Nnejhuuybich tiydudägy co ajt nHuindzin Jesucristo ytiy'ajt xyajnejhuuyim co jëbi njicxim huen tim huidi jicxy tim huidi picy. Je jicxy je picy ca' ma ycobocy. Per pen tüg migüg yhuinma'ñ pidacp co Dios ca' jäygidägy co yi' yjicxpy nijëjity jicxy picy, pues ca' yhuaadity co yi' jadu'mbi jäy jicxy huidi yi' ytiyco ca' huaad njicxim.

15 Pen ca' m'oy'ity mïd tüg migüg co ti mjicxy je jicx picy huidibi yi' ytiyco Dios ca' jadu'n yaj'cöducy, chi ca' anajty mdzocy mjihuüy yi mmigüg nej ypadyii. Com nañ Cristo ti y'ögy mïd yi mmigüg ypocy ycixpi, paady ca' huaad myajtigoy yi mmigüg, mïd co mjicxy huidi yi' ca' jäygidägy.

16 Ca' ajcxy m'a'ixiiygixipy co jibic yajnigapx yajnimiydägipy huidibi miich ajcxy myajnajxp co y'oyity. Oy miich mjahuinjihuüy Dios ytiy'ajt, per ca' huaad mdunipy huidi yi mmigüg ca' jäygidägy, e huin'it xyñagapxipy jibic.

17 Canan Dios jadu'n ytiy'ajt xyñajtz'ane'miiyim huidijaty huaad njicxim n'uucim, o huidi ca' huaad njicxim n'uucim. Hue' janchtiy ti xyñajtz'ane'miiyim nej jëbi tiydudägyi ndzinaayim

njugy'ajtm. Nej jëbi jotcuyc n'ijtm mïd ajt nmigügtijc. Nej jëbi jotcuyc nayjihuiyïm mïd Dios ymic'ajt ma njot nhuinma'ñ.

18 Co jadu'n nguyduunim nej Cristo ytiy'ajt ti xyñajtz'ane'miïyïm, huin'it jäygidägipy Dios etz nañ jadu'n jäygidägipy jäy ajcxy nej anajty nduunim.

19 Tzoc panïcxim je huinma'ñ jadu'n nej jëbi ndzïnaayïm agujc jotcuyc mïd ajt nmigügtijc, ca' ma ti tzïp ti capxy nmïd'ajtm. Tzoc yajtuunim je huinma'ñ jadu'n nej jëbi huaad naybubejtm nidüg nidüg nej jëbi huaad nguychïnaayïm Dios ytiy'ajt.

20 Ca' huaad nyajtïgooyïm Dios ytung mïd tzïp capxy jadu'n nej huïdi jëbi huaad ndzüdzm, etz huïdibi ca' huaad ndzüdzm. Janch tiy'ajt co Dios ca' ti jïcxy ti pïcy capx'aducy, per pen njïcxim huïdijaty nijëjity ajt nmigügtijc yajcoboïcxy, e jadu'n nyajhuinma'ñyïdïgooyïm ajt nmigüg, chi nmïdundïgooyïm Dios ytiy'ajt.

21 Tiy'ajt jadu'n co ca' huaad tzüch ndzüdzm etz ca' huaad vino n'uucim, o jactijaty huïdibi ajt nmigüg yajcoboïcxy. Com co jadu'n ajt n'idïdzim, hue' anajty ajt nmigüg nyajhuinma'ñyïdïgoyaanim ma ymïbïjcin.

22 Miich ajcxy huïdibi huinjihuiyïb Dios ytiy'ajt co Dios ca' capx'aducy ti jïcxin ti pïjcin, ca' mnimïydacconaxïpy mïd jäy ajcxy. Dios ñejhuiyïb co miich mhuinjihuiyï yï' ytiy'ajt. Jëbi jotcuyc mdzinähuïpy pen mguychïnaayb je huinma'ñ huïdibi miich mnejhuiyïgïxyp co ytudägyïty, e huin'it ca' jïbic mnayjihuihuyïb ajcxy.

23 Tundïgooyb yï migügtijc huïdibi jotmetz jïcpx

nijëjity jicxy picy, mïd co tzigïyb yï' co Dios ymïjotmädiyb co ti jicxy huïdi ytijpy co ycobocy. Tundigooyb jadu'n com ca' ti cuyduni Dios ytiy'ajt nej ci'm ti yajni'guejy. Pen ca' nguyduunim jadu'n nej nhuinjihuïyim Dios ytiy'ajt, tundigooyim anajty.

## 15

### *Tzocix mi'gügtijc, ca' ñaydüg mnaychogyii*

<sup>1</sup> Ich ajt huïdibi tiydudägy nmïbijcim etz nhuinjihuïyim Dios ytiy'ajt, copicy nmïmecxtujcim ajt nmïgügtijc huïdibi ca'ni huinjihuïy yajxon Dios ytiy'ajt. Ca' huaad ti nduunim mïd ngi'm jäygidaacin ycixpi.

<sup>2</sup> Copicy nyajtuunim oyhuinma'ñ mïd ajt nmïgügtijc, jadu'n nej jëbi ajt nmïgüg jäygidägy, etz jadu'n nej jëbi nbubejtim ajt nmïgüg mïd ymïbijcin.

<sup>3</sup> Com nañ Cristo ca' ti ytuñ mïd yci'm jäygidaacin ycixpi, com jaybety jadu'n miñ ma Dios ñecy, ma je Cristo nimay Dios Teedy: “Miich mmidzip ajcxy huïdibi xyñigapxp xyñi'ojïyb, xyñigapxpich xyñi'ojïybich ajcxy nañ jadu'n.”

<sup>4</sup> Com tüg'óciy Dios y'ayuc huïdibi ycojay jecy'ajty, hue' cojay mïd ich ajt ycixpi, jigix jëbi Dios ytiy'ajt nbaatim. Dios ytiy'ajt xyajnejhuïyim co Dios jadu'n tzocy co nmïmecxtujcim ajt nmïgügtijc. Nañ Dios y'ayuc xyjot'amïjmooyim, e nañ xyajnejhuïyim jadu'n jëbi njïjp'ijxim pubejtin ma Dios.

<sup>5</sup> Com Dios, yï' je' huïdi xypubejtim mïd mecxtujcin, e nañ xyjot'amïjmooyim, paady huen Dios may'ajt tunipy ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ,

jigix jëbi mmïd'idïpy tú'ciy mjot mhuinma'ñ nej Jesucristo yjot yhuinma'ñ mïdïty, e jadu'n jëbi mnayyaj'oy'ïjtïgixy jotcuyc ca' ma tzïp capxy.

<sup>6</sup> Dios miich ajcxy xypubedïpy xypudïgïhuïpy, jigix jëbi myajtügïygixy mjot mhuinma'ñ, etz tú'ciy m'ojadajtcïxïpy mhuindzigïygixïpy Dios Teedy etz ïch ajt nHuindzin Jesucristo.

*Jesucristo y'ayuc yajcapxhuäcxy ma huïdibi ca' yjudïojäyïty*

<sup>7</sup> Naygöbïjcïgix nidüg nidüg agujc jotcuyc, tim jadu'n nej Cristo xycöbïjccïxy agujc jotcuyc. Co mnaygöbïjcïgixïpy nidüg nidüg agujc jotcuyc, huin'it Dios capxpaady y'idïpy.

<sup>8</sup> Janch tïy'ajt co Cristo y'oy ya naaxhuiñ, oy pubety judïojäy ajcxy, e jadu'n cuyduñ Dios ytiy'ajt huïdi yajhuinhuanïy Abraham, Isaac etz Jacob jecy'ajty co jadu'n tuna'ñ mïd yï' ajcxy ycïxpi.

<sup>9</sup> Nañ jadu'n Cristo ooy pubejty yï huïdibi ca' yjudïojäyïty, jaydëbi ajcxy capxpaadïpy Dios, mïd co ti ypa'ayoyii ajcxy. Com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n David ymïnañ:

Com miich Huindzin Dios ti xycohua'ñïch paady miich ngapxpaady ma yï jäy ajcxy huïdibi ca' yjudïojäyïty. ïch miich nhuin'ïhuïpy mïd himnos.

<sup>10</sup> E nañ jaybety jadu'n ymiñ ma Dios yñecy:

Jotcuyc'ajtcïxy quipxy mïd Dios yjäy miich ajcxy huïdi ca' yjudïojäyïty.

<sup>11</sup> E nañ jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymïna'ñ:



Capxpaatcix yi Huindzin Dios miich ajcxy huidi ca' yjudíojaity. Capxpaatcix yi Huindzin Dios miich ajcxy nidüg'óciy naaxhuiñyáy.

12 E Isaías ycojay nañ jadu'n ma yi' ñecy, ma jadu'n ymina'ñ:

Ma'xung'adamb tüg Isaí y'ap y'oc, e yi' ane'mamb yi jáy huidibi ca' yjudíojaity. Co yi jáy ajcxy huidibi ca' yjudíojaity mijpídägiipy je mij'ane'mbi, hue' ajcxy yijp'ijxpy co möhuaanip oy'ajt.

13 Nmibijctzooybich Dios miid miich ajcxy ycixpi huidijaty mibijcp Jesucristo, com njjip'ixim co Dios xymöhuaanim oy'ajtin. Nmibijctzooybich Dios miid miich ajcxy ycixpi co huen xyajjotcugihuip ajcxy, e nañ co huen xyajpooxipy mjot mhuinma'ñ. Nmibijctzooybich Dios co huen xypubejtcixy xypudigiigyixy miid yi' yjihu'ñ ymic'ajt, jaydëbi mijp'ixipy ajcxy co mbaadip oy'ajtin mijcajee ma Dios.

14 Miich ajcxy migügtijc, jotcujc nayjihuiyijich miid miich ajcxy ycixpi, com nejhuñybich co miich ajcxy miidity oyjot oyhuinma'ñ, e nañ mhuinjihuñyb ajcxy tüg'óciy Dios ytiy'ajt, paady jëbi mnayyaj'ixpícgixy nidüg nidüg.

15-16 Jotmic'amy ti nyajjäymejtzcoodyich miich ajcxy nijëjity Dios ytiy'ajt ma jada necy huidi nyajnijayñyb ajcxy cham, com Dios may'ajt oy'ajt ti tuñ miid iich, e ti xyhuin'ixyich jaydëbi nduñich Jesucristo ytung ma yi jáy ajcxy huidi ca' yjudíojaity. Jadu'n nduñich miid Dios ycixpi, co ngapxhuäcxyich je oybi tiy'ajt jadu'n nej Jesucristo y'o'cy miid jáy ajcxy ypocy ycixpi.

Jadu'n Jesucristo ytuñ jigix jëbi Dios cöbigipy yi mayjäy ca'pi yjudíojäyity huidi ti mibicy Jesucristo etz huidibi yi Espiritu Santo ti yajhuäch je jibicp ma ajcxy yjot yhuinma'ñ.

17 Com Jesucristo ytiy'ajt yajpaatp ma ïich njot yhuinma'ñ, paady ycixp ooy jotcuyc nayjihuiyijich co nduñich mïd Dios ycixpi.

18 Jada janchtiy ïich nyajmïdmïydacy miich ajcxy je may'ajt huidi Cristo ti tuñ co ngapxhuäcxich yi' y'ayuc. Ca' nyajmïdmïydaaccixy huidi Cristo ytumyb mïd jacpinjaty. Mïd co ngapxhuäcxich Cristo y'ayuc, e nañ mijhuinma'ñ ndumybich mïd Cristo ymic'ajt, paady mayjäy ycapxymidooyb Dios huidi ca'p ajcxy yjudíojäyity.

19 Ti ngapxhuäcxyich tüg'óciy Cristo ytiy'ajt nej jëbi ajcxy y'alma ñïdzoocin paadip. Jim nyajt-zondacyich Jerusalén, e ti nhuidijttäyich canaag agajp mabaad nja'tyich jim Ilirico ñaaxjot. E Dios yjihui'ñ ymic'ajt xypubejtich xypudigïyich co ïich mijhuinma'ñ nduñich, etz Dios ytiy'ajt nyéjcbich.

20 Ooy nijot'atyich co ngapxhuäcxibyich Jesucristo ytiy'ajt ma anajty ca' pin jayijp capxhuäcxyñi. ïich oga'n Jesucristo y'ayuc jim nminicxi ma yi jäy ajcxy huidi ca' anajty midoy Jesucristo ytiy'ajt. Jadu'n nduñich, jigix ca'ydi njijptigiyïyich ma huingbi anajty jayijp ti capxhuäcxi Jesucristo ytiy'ajt.

21 Com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma Dios jadu'n ymina'ñ:

Yi jäy ajcxy ymidohuaanip Cristo y'ayuc huidibi ca'ni anajty midoogixy. Yi jäy ajcxy yhuinjihuihuaamyb je Cristo ytiy'ajt huidibi

ca'ni anajty nejhuiygyixy co yjiijity je Cristo.

*Pablo huinmay co ñicxa'ñ jim Roma*

<sup>22</sup> Com ooy ndzachcapxhuäcxich Cristo ytiy'ajt canaag agajp, paady ca' nyaj nibadiyich n'icxibyich ma miich ajcxy.

<sup>23</sup> Canaag jimijt ndzachnijot'atyich anajty n'icxa'ñich ma miich ajcxy. Ixti chamni ti nhuidijttäyich majaty anajty nhuidida'ñich.

<sup>24</sup> Paady njjip'ijxypich co jëbi nnaxihuibich ma miich ajcxy co anajty n'icxyich jim España ñaaxjot. Huäcxibaambich jim ma miich ajcxy jëbi hueeni ajcxy ngapxim nmiydaacim. Nañ hue' njjip'ijxypich co xypubedaambich miich ajcxy m'iid ndu'amgixpich.

<sup>25</sup> Jayjip n'icxa'ñich jim Jerusalén, chiini n'icxa'ñich ma miich ajcxy. Nm'n'icxaamybich jim Jerusalén hueeni meeñ hu'idibi nyegaamybich ma yi m'ibijcp'idijc jim Jerusalén m'iid ayoobt'ijc ycixpi.

<sup>26</sup> Com yi m'ibijcp'idijc ya Macedonia etz Acaya ñaaxjot ti ajcxy yhuinma'ñ p'idaaccixy co ajcxy pubeda'ñ yi ayoobt'ijc jim Jerusalén hu'idibi m'ijp'idacp Jesucristo.

<sup>27</sup> Ooy ajcxy jotcuje ñayjihuiyii co ymigügt'ijc pubeda'ñ jim Jerusalén. Paatip co pubedipy ajcxy, com ma yi judíojäy ajcxy, jim ajcxy ti paady Dios ytiy'ajt, paady paatip ajcxy hu'idi ca' yjudíojäyity co pubedipy yi judíojäy ajcxy.

<sup>28</sup> Co anajty ti nyajc'idigiydaaygyixy je meeñ hu'idibi yi migügt'ijc ya Macedonia etz Acaya ti yajmujccixy m'iid je m'ibijcp'idijc ycixpi hu'idibi yajpatp jim Jerusalén, huin'it n'icxa'ñich jim España

ñaaaxjot. Nnaxihuaambich ma miich ajcxy co anajty jim nnicxich.

<sup>29</sup> Nejhuuybich co anajty jim naxiyich ma miich ajcxy, je Cristo xypubedipich je ymic'ajt, e nyegipich Cristo ymic'ajt ijxpejt etz nyajixpigipyich miich ajcxy je Cristo ytiy'ajt.

<sup>30</sup> Miich ajcxy nmigügtijcich, com miich ajcxy mijpidaaccixyp ich ajt nHuindzin Jesucristo, e com miich ajcxy mïd Dios yjihuiñ ymic'ajt ma m'aa mjot, e nañ xychojcpich xyjihuiybich, paady ycixp nbijctzooyich may'ajt, yajtügiiygixy m'ayuc mhuinmañ mïd ich, jëbi tú'ciy Dios nmibijctzoohuim mictägy mïd ich ycixpi.

<sup>31</sup> Mibijctzoogix Dios co huen xyñihuañich xycohuañich ma yi judíojäy ajcxy jim Judea naaxjot, huïdibi xyca'ixaambich co ajcxy ca' mijpidägy Jesús. Nañ mibijctzoogix Dios co yi mibijcpidijc jim Jerusalén cöbigipy ajcxy oy yajxon je pubejtin huïdibi ich jim ngiyegaamy.

<sup>32</sup> Mibijctzoogix Dios co huen xypubedipy xypudigihuïbich, jëbi nicxibich ma miich ajcxy agujc jotcujc, ca' ti jotmay, pen Dios jadu'n tzojcp, etz nañ jëbi nhuäcxibipich jim ma miich ajcxy agujc jotcujc, e jim ich nhuinmañ nyajpocxip.

<sup>33</sup> Mibijctzooybich Dios mïd miich ajcxy ycixpi, je Dios huïdibi jotcujc'ajtïn yejcp, co huen miich ajcxy xypubedipy xypudigihuipy. Jadu'n jadu'n. Amén.

## 16

*Capxpocxin nidüg nidüg ma pinjaty y'ixy'ajtyp*

<sup>1</sup> Cham ñich miich ajcxy nyajnïbijccixy, cöbijccixy je ajt nmigüg töxyjäy je Febe co anajty ñicxy ma miich ajcxy. Yi' je' nidügti huïdibi pubejtin tumb ma je mïbijcpïdijc jim Cencrea.

<sup>2</sup> Mdunipy may'ajt mgöbigipy Febe miid ajt nHuindzin Jesús ycixpi. Com jadu'n ycopicyity co jäy huïdibi mïbijcp Jesucristo huen naymigüg'ájtigixy. Mbubedip mbudigihuij jadu'n nej yi' jotmay miidity. Yi Febe ti ooy mayjäy pubety, e nañ ti xypubetyich.

<sup>3</sup> Nguejxypyich capxpooxïn ma jada necy miid yi Priscila etz Aquila huïdibi ñich anajty miid ooy oy nduñ co ngapxhuäcxyich Cristo ytiy'ajt.

<sup>4</sup> Yi Priscila etz Aquila yojx ytooc ajcxy yjugy'ajtin miid ñich ycixpi, ca'ydi n'ögyich. Nyajnajxypich jäygidaacïn ma Dios miid yi' ajcxy ycixpi, co ti xypubetyich ajcxy. E nañ jadu'n tüg'óciy jäy ajcxy huïdibi ca'pi yjudíojäyity yajnajxcixy jäygidaacïn ma Dios miid yi' ajcxy ycixpi.

<sup>5</sup> Nguejxypich capxpooxïn nañ jadu'n ma jada necy miid yi mïbijcpïdijc ajcxy huïdijaty naymu-jccip ma Priscila etz Aquila ajcxy ytijc. Etz nañ nguejxypyich capxpooxïn ma yi Epeneto huïdibi ooy ndzocyich. Yi' je' tim jayijp huïdibi mijpïdaac Cristo jim Acaya ñaaxjot.

<sup>6</sup> Etz nañ nguejxypich capxpooxïn ma María, yi' ooy ti ytuñ miid miich ajcxy miid Cristo ycixpi.

<sup>7</sup> Etz nañ nguejxypyich capxpooxïn ma yi Andrónico etz Junias. ñich n'amigüg ajcxy huïdibi ti ypujxtijc ñäy quipxy miid ñich. Capxpaady ajcxy y'ity miid yi apóstoltijc. Jacjayijp ajcxy mijpïdacy Jesucristo ca'ydi ñich.

8 Etz nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Amplias, huídibi ooy yajxon mǝjpidägy ajt nHuindzin Jesucristo.

9 Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Urbano huídibi xymǝdtuñich co ñich anajty ngapxhuäcxyich Jesucristo yty'ajt. Nañ jadu'n nguejxypich capxpooocxin ma yi Estaquis huídibi oy ndzocy njihuïyich.

10 Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Apeles, huídibi ooy ty'ajt ti yecy co yi' ymǝbijcpsy Cristo tydudägy. Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Aristóbulo etz jac pǝnjaty huídibi yajpatp ma yi' ytijc.

11 Nañ nguejxypich capxpooocxin ma ñich n'amǝgüg yi Herodión. Etz nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Narciso yjuugy ymǝgüg huídibi mǝjpidacp ñich ajt nHuindzin Jesucristo.

12 Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Trifena etz Trifosa huídijaty tumb ma ajt nHuindzin Jesús ytung. Nañ nguejxypich capxpooocxin ma Pérsida, je mǝgüg huídi oy ndzocyich, etz nañ huídi ooy ytuñ ma ajt nHuindzin Jesucristo ytung.

13 Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Rufo, je huídibi yi mǝbijcpǝdijc ycǝmaayb. Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi' ytaj, com jadu'n njihuïyich jadu'n nej jihuïy yi' ndaj'adyiijich.

14 Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Asíncrito, yi Flegonte, yi Hermas, yi Patrobas, yi Hermes etz ñan tüg'ócay yi mǝbijcpǝdijc huídi jim yajpatp ma yi' ajcxy.

15 Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Filólogo, yi Julia, yi Nereo etz yi' y'uch töxyjäybi, yi Olimpás,

etz nañ tüg'óciy yi mibijcpidiyc huídibi yajpaatp jim ma yi' ajcxy.

16 Naygapxpóocxigix xíc xon nidüg nidüg. Naygimájtzigix miñ yxipy agujc jotcujc. Tüg'óciy huídibi mibijcp Jesucristo ma yi jacjaydyii cajp, yquejxyp ajcxy capxpooocxin ma miich ajcxy.

17 Miich ajcxy migügtijc, may'ajt nbijctzooybich naygüend'adi' ajcxy ma yi jäy ajcxy huídibi mimiimb ayuc ca'pi ytiy'ajtity, huídibi niгоob yjáyajtziptuna'ñ yjäybijc-huäcxa'ñ, huídibi ca' ixa'ñ yi Dios ytiy'ajt huídibi ti m'ixpijccixy. Puuhuäctüd miich yi' ajcxy.

18 Com yi jäy ajcxy huídibi ymigügtijc yajhuinma'ñydiгоoyb, ca' ajcxy tuñ Jesucristo ytung. Hue' ajcxy yaj'ixpijcp huídi yci'mhuinma'ñ yci'mdzojcin. Je' ajcxy huin'ñigixp je jäy ajcxy huídibi ca' mijcajee y'ixpiyity. Yi ayuc huídibi ymihuídijtyp, jadu'n yajmidoy nej jihuüy oy ytiyity yjanchity, per ca' yi' yjanchity.

19 Com mayjäy ti xyajmidooyich jadu'n nej miich ajcxy mgapxymidoy Jesucristo, paady jotcujc nayjihuiyijich müd miich ajcxy ycixpi. Ndzojcypich co miich ajcxy mnejhuíhuipy huídibi oyhuinma'ñ jaydebi mdúngixipy ajcxy etz ca' jibichuinma'ñ mdúngixipy.

20 Dios oyhuinma'ñ etz mic'ajt ti xymooyim jëbi ndzinaayim müd ajt nmigügtijc agujc jotcujc, ca' ma tzip capxy. Tim huington je xi je tiempo mina Dios yajcödigoya'ñ yi mujcu' ymic'ajt, e yi' xypubedip xypudigihuij jëbi mmimadägipy yi ca'oybi. Nmibijctzooybich Dios müd miich ajcxy ycixpi co ich ajt nHuindzin Jesucristo huen

may'ajt oy'ajt tuñ m̄id miich ajcxy jabom jabom.

<sup>21</sup> Je Timoteo hūidibi tumb m̄id iich co ngapx-huācxich Jesucristo ytiy'ajt xyajniguejxp ajcxy capxpooctxin. Nañ jadu'n Lucio, Jasón etz Sosípater iich n'amigüg ajcxy, xyajniguejxp capxpooctxin.

<sup>22</sup> Iich Tercio hūidibi cojaayb Pablo y'ayuc ma jada necy, nañ nguejxypich capxpooctxin ma miich ajcxy, com iich nañ jadu'n nyajpaadyich ma ajt nHuindzin Jesucristo.

<sup>23</sup> Nañ jadu'n Gayo xyajniguejxp capxpooctxin, yi' xyajättacich. E nañ je jäy ajcxy hūidibi mijpidacp Jesucristo hūidibi ajcxy nayoöymujcip ma Gayo ytiyc yquejxyp ajcxy capxpooctxin ma miich ajcxy. Erasto je cajp ytesorero etz ajt nmigüg hūidibi yxi Cuarto, nañ xyajniguejxp ajcxy capxpooctxin.

<sup>24</sup> Nm̄ibijctzooybich Dios m̄id miich ajcxy ycixpi jabom jabom co iich ajt nHuindzin Jesucristo huen may'ajt oy'ajt tuñ ma miich ajcxy. Amén.

*Je capxpooctxin ma yaj'ibaady yajcapxpaady Dios*

<sup>25</sup> Tzoc cömayim Dios, tzoc ojadajtim, tzoc huin'ihuim m̄id himnos. Dios m̄id ymic'ajt jëbi xypubedipy xypudigihuipy ajcxy, jaydëbi ajcxy tiydudägy mm̄ibigipy Jesucristo, ca'ydi m̄jotmetzc̄iygixy. Tim jadu'n nej je oybi tiy'ajt hūidibi ngapxhuācxpich tim jadu'n nej je Jesucristo ytiy'ajt hūidibi jacjadyii jäy ycapxhuācxixyp. Jada je tiy'ajt hūidibi jecy'ajty ca' pin huinjihuüy hūidibi Dios ti xyajnejhuüyim.

<sup>26</sup> Dios ti xyajhuinjihuüyim nej yhuimbidzimy je ayuc hūidibi je profetas ajcxy ycojay jecy'ajty. Dios



huídibí tzinaayb huinixii huinítiempo, ane'mb co huen yajcapxhuäcxy jada tìy'ajt oybì ma tüg'óciy naaxhuiñjáy, jigix jèbì mayjáy mijpídägip etz capxymidoohuipy Dios.

<sup>27</sup> Míid co Jesucristo ooy mijhuinma'ñ tuñ míid íich ajt ycixpi, paady tzoc cōmayim, tzoc ojadajtim etz tzoc huin'íhuim míid himnos huinixii huinítiempo yí tüg'ajcpi Dios huídibí ñejhuiydaayb tüg'óciy. Jadu'n ngapxcíxyich. Amén.

## **El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán** **New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe,** **Coatlán)**

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

### **Copyright Information**

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Mixe, Coatlán

### **© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files  
dated 29 Jan 2022

4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f